

ABONĒ

«NOVADNIEKU»

«Latvijas Pasta»

nodalās,

pie pastniekiem,

«Novadnieka» redakcijā

Brīvības ielā 14,

Preiļos, un

interneta mājas lapā

www.novadnieks.lv

sadaļā

«Abonēšana».

**Preiļu 2. vidusskolā
jauns direktora
pienākumu
izpildītājs**

2. lappusē

**Vēsturnieku
vasaras diena
Preiļos**

3. lappusē

**Probācijas
dienesta
uzraudzība**

10. lappusē

Starptautiskas nometnes laikā vācu studenti kopj ebreju kapus Preiļos

● Vācu studenti Preiļu ebreju kapsētas sakopšanas darbos.

Preiļu ebreju kapsētā pašlaik vērojama rosīga darbošanās. Šeit strādā studenti no Vācijas, starptautiskās nometnes, kas organizēta Preiļos no 30. jūlija līdz 9. augustam, dalībnieki, informēja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciāliste vēstures jautājumos Zane Butlere. Nometnes jaunieši uzkopj kapsētu, atbrīvo pieminekļus no sārņiem, kas sakrājušies gadu gaitā, spodrīna uzrakstus, aizvāc nezāles no kapu kopiņām. Kapsētas sakopšanas gaitā atrasti vairāki unikāli kapsētu pieminekļu paraugi no 19. gadsimta sākuma, kas uzskatāms arī par Preiļu ebreju kapsētas pastāvēšanas sākumposmu. Uz viena no kapakmeņiem ir attēlots lauva (jūdu cilts ģerbonis, kas ebrejiem simbolizē varu). Pats kapakmens ir bijis krāsots dzeltenā krāsā. Kāds cits kapakmens ticis krāsots zaļā krāsā un rotāts ar sudraba krāsas burtiem. Papildus studentu veiktajam paredzēts labiekārtot kapsētu pēc arhitekta Sergeja Riža izstrādātā projekta, ko finansē Preiļos dzimušais un Ņujorkā dzīvojošais Dāvids Zilbermans.

Nometni organizē biedrība LOT. Tās nosaukums aizgūts no Bībeles stāsta

par Abrahama dēla Lota glābšanu no nepieņemamiem dzīves apstākļiem Sodomas pilsētā. Biedrība nodibināta 2008. gadā ar mērķi iepazīt vēsturi, saglabājot atmiņas par Šoa — ebreju ciešanām Otrā pasaules kara laikā — jauniešu vidū, sniegt iespējas satikties dažādu reliģiju un tautu pārstāvjiem, sadarboties un veidot kopīgus projektus, kuros piedalās jaunieši — ebreju, kristiešu un islāma ticības pārstāvji. Biedrību vada Klauss Peters Rekss. LOT mērķi tiek īstenoti starptautiskās nometnēs, kur tiek atjaunotas senas ebreju kapsētas; pieredzes braucienos uz Izraēlu, Palestīnu un Jordāniju un muzikālos teātra projektos. Šādas nometnes organizētas arī citviet Latvijā: Pļaviņās, Līvānos, Višķos, Talsos un Aizputē.

Klauss Peters Rekss stāsta: «Dievs mums visiem ir viens, tikai mēs to lūdzam dažādās valodās, tāpēc kristieši, musulmaņi un ebreji var vienoties kopīgā darbā, iepazīstot cilvēces vēsturi. Ideja radās, sadarbojoties ar Yad Vashem muzeju Izraēlā. Starptautisko nometni finansē Vācijas Izglītības ministrija, tiek izmantoti ziedojumi un pašu līdzekļi. Preiļu novada dome darba grupu nodrošina ar nepieciešamajiem dar-

barīkiem. Preiļu 1. pamatskola atvēlējusi telpas studentu izmitināšanai, viņi var izmantot arī skolas ēdnīcu. Padomāts arī par jauniešu atpūtas organizēšanu, viņi tiek iepazīstināti ar apkārtnes nozīmīgākajām vietām. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs vācu studentiem sarīkoja ekskursiju uz Aglonas baziliku, Otrā pasaules kara muzeju un Kristus Karaļa kalnu. 6. augustā vācu studenti tiksies ar Preiļu jauniešiem. Paredzēts kopīgs darbs Preiļu ebreju kapsētā.

Savukārt Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs sadarībā ar Preiļu novada kultūras centru 9. augustā pulksten 14.00 rīko holokausta upuru atceres pasākumu, kāds noticis arī iepriekšējos gados. Ebreju meitene Šeina Gram savā dienasgrāmatā 9. augustu minējusi kā dienu, kad 1941. gadā tika iznīcināti pēdējie ebreji Preiļos.

Sagatavoja L.Rancāne

ZIŅAS

**LPRAP jaunais
priekšsēdētājs —
Aldis Adamovičs**

31. jūlijā Pašvaldību priekšsēdētāju kopsapulcē par Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes (LPRAP) priekšsēdētāju tika ievēlēts Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Līdzšinējais padomes vadītājs, Krāslavas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks, ieņems vietnieka amatu.

**Trūcīgajiem izsniegs
pārtikas pakas**

Līvānu novadā trūcīgajiem iedzīvotājiem Eiropas Savienības pārtikas pakas tiks izsniegtas 19. un 20. augustā no pulksten 10.00 līdz 14.00. Tās dalīs Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā Līvānos, Domes ielā 3.

Lidzi jāņem pase un Līvānu novada dienesta izsniegta izziņa (oriģināls) par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam. Pārtikas paku skaits ir ierobežots.

**Pavasara plūdu
zaudējumus glābs
par 35 tūkstošiem**

16. jūlijā valdība atbalstīja finanšu līdzekļu piešķiršanu Zemkopības ministrijai, lai lauksaimniekiem kompensētu 50 procentus no zaudējumiem, kas saistīti ar sēklas un pārsēšanas izmaksām. Tāpat piešķirti papildu finanšu līdzekļi izdevumiem par avārijas situācijas un to seku novēršanas darbiem meliorācijas sistēmās.

Finansējums 35 540 latu apmērā paredzēts, lai Lauku atbalsta dienests lauksaimniecības produktu ražotājiem daļēji kompensētu zaudējumus par 2013. gada pavasara palos un plūdos bojā gājušo ziemāju sējumu pārsēšanu. Savukārt 64 000 latu paredzēti VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" (ZMNĪ) valsts meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju avārijas situācijas un to seku novēršanas darbiem.

Zemkopības ministrija ir saņēmusi SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" veiktā apsekojuma aktus par Lubānas, Madonas, Rēzeknes, Jēkabpils, Salas, Rugāju, Līvānu, Ilūkstes un Daugavpils novadu saimniecībām, kurās pavasara palos un plūdos ir cietuši ziemāju sējumi. Pavisam kopā 45 saimniecībās ir cietuši 690,10 ha ziemāju sējumu.

Preiļos tikās gandrīz simts Latvijas vēstures skolotāju

No 30. jūlija līdz 1. augustam nu jau sešpadsmito reizi kopā pulcējās 96 Vēstures skolotāju biedrības biedri ikgadējā pasākumā — Vēsturnieku vasaras dienās. Šajā reizē vēsturnieki tikās Preiļos. Nodarbības notika Preiļu 1. pamatskolas telpās.

Kā informēja Preiļu novada domes lietvedības pārzine Jolanta Rubine, pasākuma ietvaros vēstures skolotāji dalās savā pieredzē, mācās, strādā grupās, analizē vēstures eksāmenu rezultātus, apspriež aktuālās vēstures mācīšanas problēmas un meklē tām risinājumus. Vasaras dienu mērķis ir paplašināt savas zināšanas — iepazīt jaunas mācību metodes un iegūt aktuālus materiālus. Mācību noslēgumā skolotāji saņem sertifikātus.

31. jūlijā sadarbībā ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju tika rīkota konference "Multikulturālā un daudzkonfesionālā Latgale", kurā ar saviem ziņojumiem uzstājās spilgtas un darbīgas personības, kas raksta vēsturi, novada vēsturi, veido sabiedrisko domu. Tie bija gan Latgales vietējie vēstures pētnieki un eksperti, gan zinātnieki no Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes un Latvijas Vēstures institūta.

Preiļu novada izglītības pārval-

des vēstures un sociālo zinību skolotāju metodiskās apvienības vadītāja Nora Šņepste pastāstīja, ka šī konferencē ir lielisks veids, kā piesaistīt visas Latvijas vēstures skolotāju uzmanību Latgales reģionam un tā vēsturei, pastāstīt, ar ko esam savdabīgi un interesanti visas Latvijas vēstures izpratnē. "Man ir patiesi lepnams par šo pasākumu, kas, acimredzami, ir izdevies! Prieccē tas, ka konferencē piedalījās ne tikai vēstures skolotāju biedrības biedri, bet interesentu vidū bija arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, domes deputāte un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāja Maruta Plivda, kā arī citi viesi, kas nav vēstures skolotāji, bet kuriem ir interese šajā sfērā. Īpašs prieks par Preiļu vasaras dienām darināto logo un karogu, par kuru izveidi jāpateicas Preiļu 1. pamatskolas un mūzikas un mākslas skolas skolotājai Mariannai Abrickai", teica Nora Šņepste.

Vēstures skolotāju biedrības valdes priekšsēdētājs Valdis Klišāns informēja, ka Preiļu vēsturnieku vasaras dienas bija īpašas ar to, ka, pirmkārt, tās pirmo reizi tā pa istam norisinājās Latgalē, nevis uz Latgales robežas, otrkārt, nodarbības vadīja kolasā pasniedzēja Noa Segal no

● Vēsturnieku vasaras dienas Preiļos ritēja spraigi un interesanti.

Izraēlas, kas ir Izraēlas holokausta muzeja un izglītības centra "Yad Vashem" pārstāve. Treškārt, pusi no pasākuma programmas nodrošināja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, kas ieviesa dažādību. Valdis Klišāns: "Pasākuma norisē

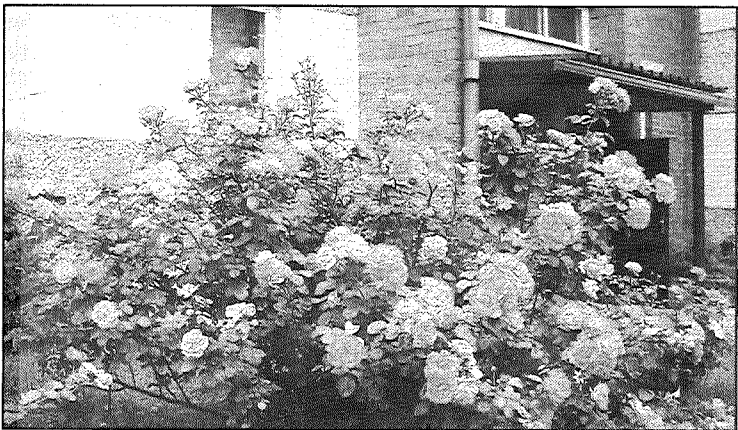
lielu ieguldījumu veica tieši vietējie cilvēki un pašvaldība, kas uzņēmās dažādus pienākumus un arī atvēlēja līdzekļus – sagādāja skolotājiem transportu un nodrošināja ekskursijas."

Svarīga Vēsturnieku vasaras dienas sastāvdaļa ir vietēja kultū-

ras mantojuma iepazīšana, tāpēc noslēguma dienā dalībnieki devās izzinošās mācību ekskursijā, apmeklējot Preiļu un Aglonas novadu kultūrvēsturiskos pieminekļus.

Šo dienu laikā tika nolemts, ka nākamā vēsturnieku tikšanās būs Talsos.

Sakopta pilsēta patik pašiem un viesiem

● Patikami, ka daudzu uzņēmumu un iestāžu darbinieki, privātmāju un daudzdzīvokļu namu iedzīvotāji labiekārto savas teritorijas, ierīko ziedošus apstādījumus.

Bagātīgi ziedošu, krāšņu, smaržošu rožu krūmi ik vasaru kuplo pie daudzdzīvokļu mājas Preiļos, Kooperatīva ielā 2.

Sakoptība un skaistums noskaņo pozitīvi, taču labiekārtota vide vienmēr ir mērķtiecīga darba rezultāts.

Arī Preiļos SIA «Preiļu saimnieks» komunālās nodaļas, kā arī labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas darbinieki gādā, lai vasarā būtu patikami dzīvot pašiem, bet pilsētas ciemiņi vēlētos te uzturēties ilgāk un gribētu atgriezties vēlreiz. SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste pastāstīja, ka labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas darbinieki regulāri plauj zāli pilsētas centrā, laukumos un daudzdzīvokļu māju mikrorajonos, kopj mauriņus. Tiek veikti arī citi pilsētas sakopšanas darbi — vākti atkritumi, slaucīti gruzi, cirpti dzīvzogi.

SIA «Preiļu saimnieks» dārznieces Veltas Kodores vadībā tiek uzturēti kārtībā pilsētas apstādījumi. Puķu dobjū un piramīdu laistīšana notiek agrās rīta stundās, lai augi labāk pārļautu dienas

tveici. Savukārt komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igoļnice atzina, ka papildus rūpes un uzmanību prasa gatavošanās lieliem sabiedriskajiem un kultūras pasākumiem. Šovasar jau aizvadīti vairāki pasākumi, kas pulcēja daudz apmeklētāju, — tirdziņi, euharistiskā procesija pa pilsētas ielām, projekta «Baltais putns» noslēguma festivāls, kurā kuplā skaitā piedalījās arī dalībnieki no Lietuvas, Zemessardzes 22. vasaras sporta spēles. Augstā vēl gaidāmi pilsētas svētki. Lai šādiem pasākumiem pienācīgi sagatavotos, labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas darbiniekiem bieži vien nākas strādāt papildus stundas agros rītos un vēlos vakaros. Pasākumu norises vietās tiek uzstādītas papildus atkritumu urnas un sanitārie mezgli. Pēc pasākumiem nekavējoties tiek sakoptas to norises vietas, bet diemžēl daudz atkritumu pilsētas laukumos un parkā jāvāc arī brīvdienās. Cilvēku attieksmei pret tīru vidi būtu jāmainās.

Cilvēki ar īpašām vajadzībām ciemojās Utenā

24. jūlijā Preiļu invalīdu biedrības valdes locekļi un aktīvākie biedri devās ekskursijā uz Preiļu sadraudzības pilsētu Utenu (Lietuvā).

Izbraukt no Preiļiem nācās agrā rītā, taču nogurumu neviens nejuta, un ceļš nelikās garš, jo autobusā smieklī mijās ar interesantiem stāstījumiem un atgādinājumiem, atklāja Preiļu novada invalīdu biedrības valdes priekšsēdētāja Ināra Prudāne. Lietuvieši Utenā pie invalīdu biedrības ēkas preilēniešus sagaidīja ar mūzikas skaņām. Viesi drīz vien tika acināti pie cienasta galda. Saimnieki pastāstīja par savu organizāciju un lūdza arī Preiļu pārstāvjus dalīties pieredzē par darbošanos biedrībā. Sarunu starplaikos lietuvieši dziedāja savas dziesmas. Arī Preiļu invalīdu biedrības ansamblis «Lai skan»

bija sagatavojis trīs dziesmas latgaliešu valodā.

Pēc cienasta ciemiņi mājnieku pavadībā devās apskatīt Utenas ievērojamākās vietas. Pirmā no tām bija keramikas muzejs ar lielu izstāžu zāli un daudziem interesantiem apskates objektiem, kas bija izvietoti divos stāvos. Lietuviešu keramiķis pastāstīja, ka sadarbojas arī ar podniekiem no Rēzeknes un Daugavpils. Pēc tam bija iespēja apmeklēt veco ļaužu pansiju, kas ir lieliski iekārtota un kurā ir tikai 18 vietas. Tajā ir teicami apstākļi dzīvošanai, un iemītniekiem tā nerada diskomfortu kā vienā otrā Latvijas pansijā, kurā ir pārblīvība un šaurība, un līdz ar to arī samacis gaiss. Pa ceļam uz kārtējo objektu ekskursanti no Preiļiem secināja, ka Utenā ir daudz atjaunotu ēku, apkārtņē nav aizaugušu lauku, bet ir daudz skaistu vietu atpūtai pie ūdens.

Nākamais apskates objekts bija zirglietu muzejs, kas izveidots atjaunotās kļētis. Tajā bija skatāmas visas lietas, kas saistītas ar zirgu simboliku, sākot no zirgu figūriņām līdz vimpelēm un piespraudēm, kaklasaitēm, segliem un citām zirgu jūgšanas lietām. Paši zirgi ganījās pļavās. Tālāk ceļš veda uz svētavotu, kura ūdens palīdzot pret visām kaitēm. Interesants bija krucifikss, pie kura cilvēki lūdzoties un pie tā atstājot savus rožukronus.

Pēc pusdienām senlaicīgā gulbūvē un suvenīru iegādes ceļotāji pamazām sāka posties mājup.

Invalīdu biedrība teic lielu paldies Preiļu novada domei, kas piešķīra līdzekļus transporta maksai, lai cilvēki ar īpašām vajadzībām varētu paciestoties kaimiņu valstī un sadraudzības pilsētā Utenā, iepazīties ar to, kā darbojas līdzīga organizācija cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Pansionāta iemītnieki devās ekskursijā uz Aglonu

Preiļu novada pašvaldības pensionāta «Preiļi» iemītniekiem, kuri spēj pārvietoties, tika organizēta ekskursija uz Aglonas novadu. Par viņu labsajūtu ceļā rūpējās vairāki pensionāta darbinieki.

Kā informēja pensionāta «Preiļi» sociālais darbinieks Andris Tarvids, ekskursanti vēlējas apmeklēt trīs objektus — Aglonas baziliku, Kristus Karaļa kalnu un horoskopu parku.

Kristus Karaļa kalnā aplūkots skulptūru parks ar vairāk nekā 50 skulptūrām par notikumiem

cilvēces vēsturē no Ādama laikiem līdz mūsdienām, kā arī dekoratīvie dārzi ar vairāk nekā 500 dažādiem augiem.

Pansionāta iemītnieki Aglonas bazilikā piedalījās svētajā Misē, apskatīja skaisto, vareno celtni, veikaliņā iegādājās svētlīetas.

Ierodoties horoskopu parkā, kas atrodas Aglonas novada Mežinieku mājās, ceļotājus sagaidīja Meža Māte (Mārite Mežiniece). Ekskursijas dalībnieki šeit ieturēja pensionāta sagādātās pusdienas brīvā dabā, kā arī cienājās ar Meža Mātes sarūpētajiem mājās cepumiem un uz ugunsкура vā-

ritu zāļu tēju. Pēc sātigās maltītes notika pastaiga pa horoskopu parku. Katrs dalībnieks individuāli tika iepazīstināts ar savu horoskopu, rakstura īpašībām, saderību ar citām horoskopa zīmēm. Sirmgalvji un pensionāta darbinieki priecājās par skaistajām dabas ainavām un fotogrāfijās pie dažādām saimnieku veidotajām figūrām.

Kopš ekskursijas jau pagājis laiciņš, bet vēl aizvien pensionāta telpās ir dzirdamas iemītnieku pozitīvās atsauksmes par šo braucienu un ierosinājumi doties tādās ekskursijās biežāk.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Kopīgi strādā un atpūšas

Sutru pagastā veiksmīgi realizēts projekts «Svētki mūsu pagalmā», kas finansējumu bija ieguvis Līvānu novada domes atbalstītājā mazo grantu projektu konkursā «Iedzīvotāji veido savu vidi».

● Sutru iedzīvotājiem kopīgiem spēkiem parūpējās par jaunas puķu dobes izveidošanu pie savas dzīvojamās mājās.

Projektā iecerētos uzdevumus veica iniciatīvas grupa «Sutru ļaudis», kurā darbojas Ilona Filipova, Sarmīte Podskočija, Valija Ruisa, Juris Pintāns, Gunta Volonte, Nikolajs Sivcovs, Vera Ličtauniece, Žanna Masleja, Vjačeslavs Sivcovs, Laimonis Ruiss, Ināra Sivcova, Jānis Cepurnieks, Janīna Filipova, Aleksandrs Zassovs, kā arī palīdzēja citi vietējie iedzīvotāji. Projekta «Svētki mūsu pagalmā» realizācija bija iecerēta kā neliels, bet svarīgs papildinājums lielajiem remontdarbiem, ko šovasar ar pašvaldības līdzekļiem realizē Sutru pagasta Uzvaras ielas namu iekšpagalmos un uz piebraucamā ceļa. Minētajās teritorijās ieklāts jauns asfalts. Tāpēc iniciatīvas grupai «Sutru ļaudis», kas sastāvēja no Uzvaras ielas nama nr. 3 iedzīvotājiem, radās doma izstrādāt projektu «Svētki mūsu pagalmā». Projektā bija paredzēti nojaukt vecās, bīstamās šūpoles un karuseli, atvest jaunu zemi, to izlīdzināt, iesēt zāli, iegādāties un iestādīt kokus un košumkrūmus, puķes, uzstādīt atpūtas soliņus. Šo darbu veikšanai tika sariko-

tas trīs talkas. Iedzīvotājiem čakli darbojoties, tika demontētas novecojušās rotaļu laukuma konstrukcijas, uz kurām bērni jau bija guvuši traumas, izzāģēti krūmi. Laikus bija uzsākta puķu dēstu audzēšana. No stādīņiem tika izveidota jauna puķu dobe, iesēts zālājs. Pie mājas tagad aug gan kalnu priedes, gan klājeniskais kadiķis, gan apaļās un piramidveida tūjas, gan spirejas. Ainava pie šī nama ievērojami izmainījusies. Kā atzina Valija Ruisa, Sutru pagasta pārvaldes vadītāja, projekta «Svētki mūsu pagalmā» pieteikuma sagatavotāja, vislielākais gandarījums par to, ka vienoti strādāja jaunieši, vidējās paaudzes pārstāvji un

pensionāri. Šī māja atrodas Sutru ciemata centrā, līdz ar to kopumā uzlabots centra vizuālais kopskats. Kopīgi strādājot, radās ideja savu namu pieteikt Līvānu novada sakoptības skatei, un nu skates komisija jau ir apciemojusi šo māju.

Projekta «Svētki mūsu pagalmā» noslēgumā patiešām tika sarīkoti kopīgi svētki, kuru laikā iedzīvotāji ar lepnumu vēroja savu veikumu un atzina, ka kļuvuši aktīvāki, vairāk ieinteresēti vides uzturēšanā kārtībā. Patikami, ka šīs mājas iedzīvotāju veikums pamudinājis arī apkārtnējo namu iedzīvotājus vairāk rūpēties par sakoptību, par puķu dobjū atjaunošanu.

Ceiruleits Starptautiskajā folkloras festivalā Polijā

● Līvānu folkloras kopa «Ceiruleits» uzstājas Ļubļinā.

Jūlija otrajā pusē Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopas «Ceiruleits» jaunākās grupas dalībnieki piedalījās XXVIII Starptautiskajā folkloras festivalā Ļubļinā, Polijā, informē kopas vadītāja Anna Karkle.

Festivalā piedalījās folkloras kopas no Albānijas, Baltkrievijas, Armēnijas, Ķīnas, Gruzijas, Melnkalnes, Slovākijas, Ukrainas, Latvijas un Polijas. Latviju festivalā pārstāvēja 30 folkloras kopas «Ceiruleits» dalībnieki vecumā līdz 16 gadiem. Festivalu rīkoja Polijas CIOFF

Nacionālā padome sadarbībā ar Polijas deju grupu *Lublin*, kurā darbojas vairāk nekā 300 dejotāji. Festivala ietvaros notika dažādas aktivitātes: atklāšanas un noslēguma koncerti, izbraukuma koncerti mazpilsētās, koncerts bērnu klīniskajā slimnīcā.

Veselu nedēļu bērni iepazinās ar citu tautu kultūru un savā starpā draudzējās. Padomāts bija arī par brīvo laiku. Tika noorganizēta ekskursija uz vienu no vecākajām pilsētām Kazimirovu. Bērniem bija diskotēka un atpūta Ļubļinas baseinā. Noslēgumā katrs kolektīvs saņēma diplomu un stikla statueti.

Kārtējā Līvānu novada domes sēdē izskatīti vairāki jautājumi un pieņemti attiecīgi lēmumi

Deleģē darbam Latgales plānošanas reģionā

Izskatītas Latgales plānošanas reģiona vēstules «Par Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes locekļu izvirzīšanu» un «Uzaicinājums dalībai Latgales plānošanas reģiona pašvaldības vadītāju kopsapulcei». Tika nolemts darbam Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomē deleģēt Līvānu novada domes priekšsēdētāju **Andri Vaivodu**. Sakarā ar domes priekšsēdētāja Andra Vaivoda atvaļinājumu dalībai ar balsībām 31. jūlija Latgales reģiona plānošanas reģiona pašvaldību priekšsēdētāju kopsapulcē un Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes sēdē tika deleģēta domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne.

Pārstāvēs novadu Latvijas Pašvaldību savienības 24. kongresā

Domes sēdē izskatīta Latvijas Pašvaldību savienības vēstule «Par Latvijas Pašvaldību savienības 24. kongresu un biedru sapulci šī gada 9. augustā». Deputāti pieņēma lēmumu dalībai Latvijas Pašvaldību savienības 24. kongresā deleģēt Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu un deputātu Māri Grigali. Dalībai Latvijas Pašvaldību savienības biedru sapulcē deleģēts domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

Izmaiņas novada domes komitejās

Sakarā ar deputātu Aivara Smelcera un Anatolija Sproges deputāta pilnvaru izbeigšanu un pamatojoties uz Līvānu novada vēlēšanu komisijas 2013. gada 10. jūnija sēdes lēmumu un likumu «Par pašvaldībām», nolemts veikt grozījumus domes komiteju sastāvā. Pieņemts lēmums finanšu komitejas sastāvā ievēlēt deputātu

Ēriku Salceviču, sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sastāvā — Gaļinu Krjukovu.

Izbeigtas deputāta pilnvaras

Pamatojoties uz novada domes deputātes Guntas Ozoliņas iesniegumu par deputāta pilnvaru nolikšanu un uz likumdošanā paredzēto par pašvaldības deputāta statusu, nolemts izbeigt deputātes Guntas Ozoliņas deputāta pilnvaras un izslēgt no sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas.

Izsludina novada vēlēšanu komisijas vēlēšanas

Saskaņā ar likumā paredzēto, ka republikas pilsētas vai novada vēlēšanu komisiju ievēlē attiecīgās republikas pilsētas dome vai novada dome triju mēnešu laikā pēc domes ievēlēšanas vai viena mēneša laikā pēc domes izveidošanas un pamatojoties uz likumu «Par pašvaldībām», nolemts izveidot Līvānu vēlēšanu komisiju septiņu cilvēku sastāvā. Lēmumā noteikts izsludināt Līvānu novada vēlēšanu komisijas vēlēšanas un vēlēšanu locekļa kandidātu pieteikšanu līdz 12. augustam.

Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.—2030. gadam gala redakciju nodos atzinuma saņemšanai

Izskatot SIA «Grupa 93» izstrādāto Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.—2030. gadam gala redakciju, kas sagatavota, pamatojoties uz likumdošanā paredzēto, domes deputāti nolēma šo dokumentu nodot atzinuma saņemšanai Latgales plānošanas reģionam. Gala redakcijai, kas sastāv no 58 lapām, pievienots pārskats par attīstības stratēģijas pirmās redakcijas publisko apspriešanu.

Izmaiņas amatu vienību sarakstā

Izskatīts novada alternatīvās aprūpes pakalpojumu centra «Rožlejas» vadītājas Guntas Jaudzemas iesniegums par papildus amata vienības «medicīnas māsa» — 0,25 likmes piešķiršanu. Nepieciešamība pēc šādas amata vienības radusies, ņemot vērā, ka ir pieaudzis darba apjoms, jo centrā atrodas 33 klienti ar dažādām veselības problēmām, regulāri tiek ievietoti arī bērni. Domes deputāti pieņēma lēmumu, sākot ar šī gada 1. augustu izveidot Līvānu novada alternatīvās aprūpes pakalpojumu centrā «Rožlejas» papildus amata vienību «medicīnas māsa» ar atalgojumu 240 latu par vienu likmi. Noteikts, ka uzdevumi papildus amata vienības atalgojumam un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām — kopsummā 297,82 latu — no 2013. gada 1. augusta līdz 2013. gada 31. decembrim tiks finansēti no alternatīvās aprūpes pakalpojumu centra «Rožlejas» papildus ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem, veicot atbilstošus grozījumus Līvānu novada domes 2013. gada pamatbudžetā.

Pieņēma lēmumu par pašvaldības kustamās mantas atsavināšanu

Sēdē izskatīts Līvānu novada pašvaldības Jersikas pamatskolas direktores Ineses Jaunušānes iesniegums par Jersikas pamatskolas remonta laikā demontētā inventāra pārdošanu. Pamatojoties uz Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu, deputāti nolēma nodot atsavināšanai un pārdot par brīvu cenu pašvaldības kustamo mantu — Jersikas pamatskolas remonta laikā demontēto inventāru. Demontētā inventāra atsavināšanu organizē Jersikas pa-

matskola. Demontētais inventārs sastāv no vairākiem dažāda lieluma stikla blokiem un logiem, kā arī no durvīm un skārda.

Saskaņā ar Līvānu novada domes 2013. gada 25. aprīļa lēmumu «Par pašvaldības kustamās mantas nodošanu atsavināšanai» un pamatojoties uz Publiskas personas mantas atsavināšanas likumu, nolemts pašvaldībai piederošās graudu noliktavas, kas atrodas uz citai personai piederoša zemes gabala ar nosaukumu «Kaštāni» Rožupes pagasta Rušeniekos, konstrukcijas un būvmateriālus atsavināt par brīvu cenu. Tā noteikta 350 latu apmērā (bez PVN). Vairāku pieteikumu gadījumā starp pretendentiem tiks rīkota kustamās mantas izsole.

Piešķirti līdzekļi finansiālam atbalstam folkloras kopai «Ceiruleits»

Izskatot Līvānu 1. vidusskolas direktora Jura Iesalnieka vēstuli par finansiālu atbalstu folkloras kopas «Ceiruleits» dalībnieku braukšanai uz starptautisko Ballus folkloras festivalu Sardīnijā no 25. jūlija līdz 6. augustam, nolemts piešķirt 250 latus. Līdzekļi paredzēti transporta izdevumu segšanai kopas «Ceiruleits» pieciem dalībniekiem. Apmaksa veicama no XXV Vispārējiem latviešu Dziesmu un XV Deju svētkiem paredzēto līdzekļu ekonomijas, veicot atbilstošus grozījumus Līvānu novada domes 2013. gada pamatbudžetā.

□□□

Līvānu novada domes sēdē izskatīti arī vairāki citi jautājumi: dzīvokļu jautājumi; precizējumi Līvānu novada domes saistošajos noteikumos; par zemes ierīcības projektu izstrādāšanu zemes īpašumiem; par zemes lietošanas mērķa maiņu; par zemes nomas liguma laušanu; par Līvānu novada domes kultūras un sporta komisijas nolikumu un citi.

Vajadzēs platākus maciņus — eiro banknotes lielākas

Eiro vairākās Eiropas Savienības valstīs ir apgrozībā kopš 2002. gada 1. janvāra. Euro banknotes ir nedaudz lielākas par latu banknotēm.

Arī eiro monētas ir lielākas par latu un santīmu monētām. Tāpēc ērtības labad var iegādāties nedaudz platākus maciņus.

Pavisam ir astoņas dažādas monētas — 1, 2, 5, 10, 20 un 50 centu un 1 un 2 eiro monētas. Vienā eiro ir 100 centu.

Monētas ar lielāko nominālvērtību — 1 eiro un 2 eiro — ir divkrāsainas (sudraba un dzeltenā krāsā). Vidējās nominālvērtības monētas — 10, 20 un 50 centu — ir dzeltenā krāsā, bet zemākās nominālvērtības monētas — 1, 2 un 5 centi — ir vara krāsā.

Katra nomināla monēta ir atšķirīgā lielumā. 1 centa monēta ir mazākā un 2 eiro monēta ir lielākā.

Visas eiro monētas ir likumīgs maksāšanas līdzeklis visās eiro zonas valstīs.

Latvijas Bankas mājas lapā rakstīts, ka eiro banknotes visā eiro zonā ir vienādas, savukārt monētu reversu katrā valstī izvēlas pati.

Uz Latvijas 1 un 2 eiro monētu nacionālās puses būs tautumeitas portrets, uz 10, 20 un 50 centu monētām — Latvijas lielā ģerboņa attēls un uz 1, 2 un 5 centu monētām — Latvijas mazā ģerboņa attēls.

Latvijas eiro monētu reversa dizainu izvēlējās 2004. gadā tautas ideju konkursā. Žūrija par labāko atzina jēkabpīlītes Ilzes Kalniņas priekšlikumu uz eiro monētām atveidot tautumeitas portretu, Brīvības pieminekli un Latvijas ģerboni.

Latvijas eiro monētām izvēlējās zīmes, kas koncentrēti simbolizē Latviju, tās pamatvērtības — mūsu tautas Tēvzemes mīlestību, ilgas un cīņu par brīvību un lepnumu par savu zemi un cilvēkiem.

Sakrāto sīknaudu pret banknotēm no oktobra Latvijas Bankā varēs samainīt bez ierobežojuma

Latvijas Bankā no 1. oktobra bez ierobežojumiem un komisijas maksas būs iespēja samainīt santīmu monētas pret latu banknotēm. Pašlaik vienā reizē centrālajā bankā bez maksas iespējams apmainīt 200 monētas.

Lai pāreja noritētu vienkāršāk, komercbanku pārstāvji iepriekš rosinājuši iedzīvotājus atbrīvoties no monētu krājumiem pirms pārejas no latiem uz eiro. Atgādinām vēlreiz, ka no 2014. gada janvāra latu pret eiro bez maksas un saskaņā ar oficiālo kursu būs apmaināmi sešus mēnešus Latvijas komercbankās, trīs mēnešus Latvijas Pasta nodaļās, kas atrodas mazāk apdzīvotās vietās, kurās nav banku filiāļu vai bankomātu, bet neierobežotu laiku — Latvijas Bankas kasēs Rīgā, Liepājā un Daugavpilī.

No nākamā gada janvāra sakrātās skaidras naudas monētas bez maksas un apjoma ierobežojumiem varēs apmainīt komercbankās. Ja nepieciešams monētas pret lata banknotēm samainīt ātrāk, Latvijas Bankā to varēs paveikt jau no šā gada 1. oktobra bez ierobežojumiem un komisijas maksas, informē centrālā banka.

Kā ziņots, jau ir izkaltas pirmās Latvijas eiro monētas. Plānots, ka novembrī un decembrī Latvijas Banka eiro banknotes un monētas piegādās saviem tiešajiem klientiem — komercbankām. Bankas savukārt būs gatavas no 10. decembra eiro skaidro naudu sākt piegādāt saviem klientiem — uzņēmumiem, veikaliem, bet iedzīvotājiem tirgot eiro monētu sākumkomplektus.

Līdz 2014. gada 1. janvārim eiro monētas ar Latvijas simboliem un pirms pārejas datuma piegādātās eiro banknotes vēl nebūs maksāšanas līdzeklis.

Viens lats ir 1,42 eiro.

VID mājaslapā izveidota jauna sadaļa “Eiro” un īpašs e-pasts jautājumiem

Lai nodrošinātu nodokļu maksātājiem ērtas aktuālās informācijas pieejamību par izmaiņām sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu (VID), ieviešot eiro, VID mājaslapā www.vid.gov.lv jau šobrīd ir izveidota tam veltīta sadaļa “Eiro”, informē dienestā.

Tāpat ir izveidota arī īpaša e-pasta adrese vid.eiro@vid.gov.lv jautājumiem par nodokļu maksātāju un VID sadarbību līdz ar eiro ieviešanu, sākot no 2014. gada 1. janvāra.

Šobrīd jaunizveidotajā VID mājaslapas sadaļā ir pieejamas Finanšu ministrijas izstrādātās vadlīnijas par nodokļu

maksājumu jautājumiem, pārejot no latiem uz eiro, vadlīnijas par grāmatvedības uzskaiti pārejas periodā no latiem uz eiro un VID speciālistu izstrādātās vadlīnijas par darbu ar kases aparātiem un kases sistēmām cenu paralēlās atspoguļošanas un latu un eiro vienlaicīgas apgrozības periodā.

Papildus speciālajai VID mājaslapas sadaļai ir izveidota arī e-pasta adrese vid.eiro@vid.gov.lv, uz kuru VID aicina iedzīvotājus sūtīt neskaidros jautājumus, kas skar nodokļu maksātāju un VID sadarbību eiro ieviešanas procesā. Nodokļu maksātāju ērtībai jaunizveidotajā sadaļā kopā ar biežāk uzdotajiem jautājumiem tiks ievietotas arī atbildes

uz tiem.

Tuvākajā laikā šajā sadaļā plānots ievietot arī vairākus VID izstrādātus informatīvos materiālus un aktuālo informāciju par VID kompetencē esošajiem eiro ieviešanas pasākumiem nodokļu un muitas jomā, par izmaiņām Gada pārskatu sagatavošanā, par izmaiņām kases aparātu lietošanā un darījumu attaisnojošo dokumentu noformēšanā, kā arī cita aktuāla informācija saistībā ar izmaiņām sadarbībā ar VID, ieviešot eiro.

Pēc visu ar eiro ieviešanu saistīto normatīvo aktu pieņemšanas VID rudenī plāno organizēt arī bezmaksas seminārus visā Latvijā par eiro ieviešanu VID kompetences ietvaros.

Lietuva nākamā pavasar lūgs valsti uzņemt eirozonā no 2015. gada

Nākamā pavasar Lietuva pieprasīs Eiropas Komisijai un Eiropas Centrālajai bankai konverģences novērtējumu, lai no 2015. gada valsts varētu pievienoties eirozonai, paziņojis Lietuvas premjerministrs Aļģirds Butkevičs, raksta kaimiņvalsts mediji.

Butkevičs norādījis, ka patlaban Lie-

tuva izpilda visus Māstrihtas kritērijus, tostarp tai izdevies ierobežot inflāciju — pēdējos divus mēnešus valstī vērojama deflācija jeb patēriņa cenu samazināšanās.

Veidojot 2014. gada valsts budžetu, Lietuvas valdība sola “ievērot finansiālo disciplīnu”. Lietuvas budžeta deficīts šogad plānots 0,6% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP), bet centrālās valdības parāds — 41,2% no IKP.

Lietuvas valdības programmā ir nostiprināta apņemšanās pievienoties eirozonai 2015. gadā, bet Lietuvas Finanšu ministrija un Centrālā banka jau izstrādājusi Valsts valūtas maiņas plānu pārejai uz eiro. Pagaidām gan arī Lietuvas iedzīvotāji nav īpaši eirooptimisti, saskaņā ar portāla “Delfi.lt” datiem, eiro ieviešanu no 2015. gada neatbalsta 52% iedzīvotāju.

Cenu kāpums pagaidām nav novērots

Eiro ieviešanas dēļ cenas šobrīd neesot kāpušas, tās gan pieaugušas āboliem, kartupeļiem un gurķiem, un dažiem citiem pārtikas produktiem. Tas esot skaidrojams ar šo produktu sezonālo raksturu, intervijā Latvijas Radio (LR) sacīja Ekonomikas ministrijas (EM) Konkurences, tirdzniecības un patērētāju tiesību nodaļas vadītāja Linda Duntava.

Pēc EM datiem 86% produktu cenas palikušas nemainīgas, bet izmaiņas galvenokārt skārušas sezonālos pārtikas produktus. “Jau šobrīd varam sacīt, ka cenu pieaugums ir bijis āboliem, kartupeļiem, gurķiem, bet tas skaidrojams ar sezonālām tendencēm. Šobrīd konkurence diktē cenas un nevis eiro ievie-

šana. Degvielas cenas kāpa, bet tas skaidrojams ar Ēģiptes nemieriem un naftas cenām,” sacīja Duntava.

Duntava atgādināja, ka EM šobrīd novēro cenu svārstības 400 dažādās tirdzniecības vietās, šobrīd cenu celšanās dēļ eiro nav novērota. EM pārstāve gan norādīja potenciālās riska grupas, kur cenu celšanās varētu būt novērojama. “Mazie lauku veikali, kur cilvēkam ir tikai viens veikals, varētu būt riska grupā, jo cilvēkiem vienkārši nav citu vietu, kur iepirkties, līdz ar to šim veikalam nav jāuztraucas par konkurenci. Uzmanīgi vērtēsim arī pakalpojumu sektoru, kur ir ierasts cenas uzstādīt apaļas, piemēram, frizieru pakalpojumam, kas nereti maksā 5 vai 10 latus, tad nu skatīsimies, kā viņi apaļos šīs cenas,” norādīja Duntava. EM pārstāve arī atkārtota ministrijas

teikto, ka cenas visticamāk nepieaugs par vairāk nekā 0,2-0,4%.

Jau ziņots, ka premjers Valdis Dombrovskis, finanšu ministrs Andris Vilks, ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts, redzamāko uzņēmēju organizāciju vadītāji un vairāki desmiti komersantu parakstīja iniciatīvas “Godīgs eiro ieviešs” memorandu, tādējādi apņemoties neizmantojot eiro ieviešanu preču un pakalpojumu cenu celšanai. Šāda veida akcijas notikušas visās valstīs, kurās vietējā valūta nomainīta pret eiro, tāpēc iedzīvotājiem rūpīgi jāseko līdzi šī uzņēmēju solījuma pildīšanai arī pie mums. Pievienojoties iniciatīvai “Godīgs eiro ieviešs”, komersanti apņemas nodrošināt godīgu cenu pārreķināšanu no latiem uz eiro, ievērojot oficiālo valūtas maiņas kursu 0,702804 latus par vienu eiro.

Sākta Latvijas eiro monētu kalšana

Naudas kaltuvē Štutgartē, Vācijā, iedarbinātas monētu izgatavošanas iekārtas, svinīgi uzsākot Latvijas eiro monētu kalšanu.

Latvijas eiro monētas rotās pieclatnieka tautumeita, bet centus — lielais un mazais Latvijas ģerbonis. 1 un 2 eiro monētu grafisko dizainu veidojis Gun-tars Sietiņš, bet eiro centu grafisko dizainu — Laimonis Šēnbergs.

Kaltuves direktors Peters Hūbers atzina, ka Latvijas Banka ir ļoti prasīgs klients, bet Bādenes-Virtembergas kaltuvei ir pietiekama pieredze un profesionālās zināšanas, lai spētu strādāt ar pašiem sarežģītākajiem pasūtījumiem. Iepriekš kaltuve sadarbojusies ar Latvijas Banku gan īpašo vienlatnieku, gan apgrozības monētu kalšanā.

Kopumā divās Bādenes-Virtembergas kaltuvēs nokalti 12 miljardi eiro monētu. 20 naudas preses paredzētas apgrozības monētu kalšanai, astoņas —

kolekciju monētām un medaļām.

Latvijas Bankas Kases un naudas apgrozības pārvaldes vadītājs Jānis Blūms pastāstīja, ka, lai nodrošinātu gan apgrozībā esošo lata monētu

nomaiņu, gan rezervi eiro aprites nodrošināšanai 2013. - 2014. gadā, būs nepieciešami 400 miljoni dažāda nomināla eiro monētu (svara vienībās izsakot — ap 1600 tonnu).

Vasara bibliotēkā — šodienas un vēsture

To, ka vasara būtu tukšs un kluss laiks, pilnībā noliedz Aglonas novada centrālās bibliotēkas vadītāja **DZINTRA SAVITSKA**. Viņa stāsta, ka lieli un mazi apmeklētāji nāk, ņem lasīšanai grāmatas, izmanto internetu, pēta sagatavotās izstādes par dažādiem vēstures jautājumiem.

Lasītāji jāmeklē jau bērnudārzā

Neskatoties uz vasaras aktivitātēm brīvā dabā, cilvēki atrod laiku arī ienākt lasītavā. Protams, lietainās dienās apmeklētāju ir vairāk, secina bibliotēkas vadītāja.

«Pašlaik mums sākušās bērnu žūrijas aktivitātes. Pieteikušies jau 12 žūrijas dalībnieki, taču vairums tāpat lasa pietiekami aktīvi,» stāsta Dz.Savitska. Viņa novērojusi, ka tas, cik daudz bērni lasa vai, gluži otrādi, nelasa nemaz, atkarīgs no ģimenes. Ja mamma vai tētis nāk uz bibliotēku pēc grāmatām, nāk arī viņu bērni. Ģimene ir pirmā audzināšanas skola. Bieži uz pasākumiem bibliotēkā tiek aicināti bērnudārznieki. Arī šogad vasaras sākumā mazuļi te uzņemti un katrs saņēmis dāvanā krāsainu taureni. Bērniem starp grāmatu plauktiem vajadzējais sameklēt arī paslēptās gudrības pūces (konfektes). Mazie bijuši ļoti ieinteresēti. Ļoti laba sadarbība izveidojusies ar Aglonas vidusskolu, audzēkņi bibliotēkā iegriežas vai

● Aglonas novada centrālās bibliotēkas vadītāja Dzintara Savitska ir pārliecināta, ka viens no bibliotēkas uzdevumiem ir pētīt un apkopot pagasta un novada vēsturi.

katru dienu. Savukārt bērni no Aglonas internātvidusskolas biežāk ierodas nedēļu nogalēs.

Gatavojas akreditācijai

Šogad svarīgākais uzdevums ir pienācīgi sagatavoties 2014. gada sākumā gaidāmajai bibliotēkas akreditācijai. Uzstādīti prasībām atbilstoši grāmatu plaukti. Pa-

valdība bijusi ļoti pretimnākoša un piešķir lidzekļus plauktu iegādei, jo to nomaina pirms akreditācijas atzinumā bija minēta kā viens no būtiskākajiem aizrādījumiem. Literatūras fondu komplektēšanai šogad piešķirti 2500 lati, ar ko var iztikt.

Tiesa, visai maz lidzekļu var atlicināt pasākumu rīkošanai. Pe-

dagogi reizēm pārmetot, kāpēc netiek aicināti dzejnieki, rakstnieki, taču sarīkot šādu tikšanos ir visai dārgi, secinājusi Dz.Savitska. Kāda tikšanās gan sarīkota, bet tad finansējums iegūts projekta ceļā. Bibliotēku darbinieki, protams, nav apmierināti ar algām, kas ir valstī noteiktais minimums un vēl drusciņ. Šajā ziņā

var salīdzināt, kā šo darbu novērtē citos novados un reģionos. Tas ir mīts, ka iztikšana laukos ir lētāka, tāpēc lielas algas var arī nemaksāt, saka Dzintara kundze. Saruna par šo jautājumu būšot, kad pašvaldība veidos nākamā gada budžetu. Pie tam aktuāls kļūst telpu jautājums. Kad pirms dažiem gadiem pārvākušies uz jaunajām mājām, licies, ka nu ir plašums. Taču tagad jau par maz vietas un gribētos, kā sākumā domāts, ēkai izbūvēt otro stāvu, kur izvietot savāktos un arvien kļāt nākošos novadpētniecības materiālus

Pēta dzimtu un pagasta vēsturi

«Novadniekā» jau rakstījām, ka pagājušā gada nogalē pēc Dzintara Savitskas iniciatīvas tika uzsākta akcija par senu dzimtu māju pētīšanu Aglonā. Atklāti interesanti fakti, kas liecina, ka Aglonā ir bagāta ar vēsturiskiem materiāliem, kuri līdz šim gulējuši atvilktnēs neviena neaplūkoti.

Pašlaik bibliotēkā skatāma izstāde «No pagastnājas līdz novada domei...». Tajā aplūkojamas fotogrāfijas no laikiem pirms Otrā pasaules kara, pēckara gadiem un ne tik senas vēstures. Bibliotēkas vadītāja teic, ka izstādes veidošanā iegūtā informācija daudzus var pamatīgi pārsteigt, ar faktiem un skaitļiem apliecinot, ka pagasts senāk bijis bagāts ar krietniem zemniekiem, interesantu sabiedrisko dzīvi, bet galvenais — daudz blīvāk apdzīvots.

Fragmenti no Latvijas Lauksaimniecības kameras 1937. gada izdevuma «Daugavpils aprīnķis. Dzīve un darbs»

Par Aglonas pagastu

Aglonas pagasts ar 6800 iedzīvotājiem (šobrīd visā Aglonas novadā ir 4486 iedzīvotāji) un 1434 saimniecībām pieder pie vidēji lielajiem Latgales pagastiem. Nodibināts 1936. gada 1. aprīlī, atdalot daļu no Kapiņu pagasta. Pagasta platība — 21 066 ha. Aramzemes — 7826,40 ha vai 37,15% no kopplatības. Pagasta nekustamās mantas vērtība 2 127 225 lati.

Lauksaimnieku galvenais ienākumu avots ir graudkopība un pa daļai cūkkopība. Saimniecību zemes labums zem vidējā. Pagasta pašvaldība saimnieko ar normālām nodokļu likmēm. Tekošā gada budžets līdzsvarots uz 6000 latiem. Uz 1. februāri nodokļu parāds par agrākiem gadiem samazinājies par 62%, kas izskaidrojams ar pienākuma apziņas pieaugumu.

Pagasta pašvaldība uztur rajona doktorātu, trīs sešklasīgās pamatskolas ar 16 skolotājiem un piecas pirmās pakāpes pamatskolas ar deviņiem skolotājiem. 1936. gadā pagasta pašvaldība uzcēlusi Somersetas ciema Aglonas sešklasīgās pamatskolas vajadzībām divstāvu ķieģeļu mūra ēku, kurā mācības jau notiek, bet ēkas būvi galīgi nobeigs un skolu iesvētīs nākošajā vasarā. Ēkas būve izmaksājusi pāri par 50 000 latu, neskaitot klausa.

Pagasta pašvaldību vada Donats Joksts. Somersetas ciemā atrodas: pagasta nams, agronomiskais birojs, sešklasīgā pamatskola, aptieka un pasta kantoris, netālu arī rajona ārsts, vecmāte un policijas iecirknis.

Aglonas tuvumā darbojas divas elektrostacijas, kas apgaismo Somersetas ciemu un apmēram 45 saimniecības.

Pagastā darbojas šādas biedrības un organizācijas: aizsargu nodaļa, aizsardzes, aerokluba nodaļa, lauksaimniecības biedrība, patērētāju biedrība, piensaimnieku

● Dzīvojamās mājas celtniecība Somersetas ielā 30-tajos gados. Tagad tur atrodas doktorāts.

apvienības sabiedrība, lopkopības pārraudzības biedrība, dārkopības-biškopības biedrība, katoļu jaunatnes biedrība, katoļu izglītības biedrība un katoļu strādnieku biedrība.

Kultūras dzīvi pagastā vada Aglonas ģimnāzija un A.Broks. Kultūras laukā rosīgi darbojas arī aizsargu organizācija, ko darbā jo silti atbalsta pagasta pašvaldība un pārējās sabiedrības. Čakli darbojas mazpulki.

Krāšņais Ciriša ezers, rāmie un daudzu ezeru ūdeņi un vēsturiskie pieminekļi, pilskalni, katru vasaru kuplina ekskursantu skaitu, kuru interesi saista arī gadusimtenu vecā vēsturiskā Aglonas baznīca.

V.Trojanovics,
Aglonas pagasta darbvedis

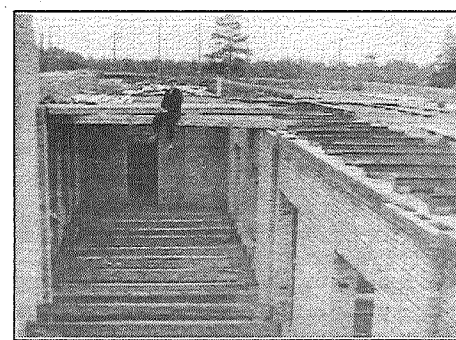
● Slavenā brāļu Kondraņicku kapela, 30-to gadu beigās.

Par Aglonas lauksaimniecības rajonu

Aglonas rajonā ietilpst Aglonas, Aulejas un Kapiņu pagasti ar 432,4 kvadrātkilometriem kopplatības, 3975 saimniecībām un 19 810 iedzīvotājiem.

Aglonas rajons ir raksturīgs siksaimniecību rajons — 65% saimniecību ir mazākas par 10 ha. Zeme rajonā, sevišķi Kapiņu pagastā ir smilšaina un mazauglīga. Augstāka lauksaimniecības kultūra ir Aglonas pagastā.

Katoļu kūrijas Aglonas farmai un Jaunaglonas klostera saimniecībai ir ļoti izkopti ganāmpulki Latvijas brūnās šķirnes virzienā. Kas apmeklējuši Jaunaglonas sieviešu klosteri un Aglonu, atcerēsies, ka te ir ļoti nostādītas saimniecības un priekšzīmīgi izkopts augļu dārzs. Aglonas farmai moderna kūdras ražojamā mašina.

● Aglonas ģimnāzijas celtniecības darbi.

Kūdru jau vairākus gadus ar labiem panākumiem lieto Aglonas un Jaunaglonas ģimnāziju centrālajai apkurināšanai. Minētās farmas ir izplatījušas daudz vērtīga vaislas lopu materiāla, kā arī rādījušas saimniekošanas priekšzīmi apkārtnē lauksaimniekiem.

Sevišķi Kapiņu un Aulejas pagastos lauksaimniekiem ir lielāka interese par zirg- un cūkkopību nekā par govkopību. Iemesls tam var būt ieradums, bet arī tas, ka mazie izslaukumi sadārdzina piena ražošanas pašmaksu. Lopkopības uzlabošanā jāskatās ar kultivēto zālāju ierīkošanu. Nākošajam pavasarim ir pieprasīts no Lauksaimniecības kameras divi maisi pļavu auzenes un viens maisis kamolzales sēklu audzēšanai.

Zirgkopība, sevišķi Aulejas pagastā, ir ļoti nostādīta, Latgales zemnieks ir labs zirgu kopējs. Dažreiz ir nesaprotami, kā uz mazas zemes platības var iztūrēt vairākus ļoti koptus zirgus.

Cūkkopība rajonā ieņem ievērojamu vietu, daudz gājusi uz priekšu, bet daudz vēl jāstrādā, krustojumu ceļā jāuzlabo cūku kvalitāte. Jūtams laba vaislas materiāla trūkums.

N.Kārklīņš,
Aglonas rajona agronoma v.i.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Lielvārdes josta. Nebeidzamā vilinājuma ceļš

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Vēstures departamenta Etnogrāfijas nodaļas vadītāja, etnogrāfe ILZE ZIŅĢĪTE (attēlā), stāstot par Lielvārdes novada tēru un jostu, neizvirza teikto kā neapstrīdamu faktu, bet uzskata, ka nav vienas vienīgas patiesības. Jostu lielākā sūtība ir piesaistīt cilvēku uzmanību, likt domāt, mudināt ieskatīties, uzdriktēties pieņemt kādu skaidrojumu pašam priekš sevis.

— Muzeja ekspozīcijā var skatīt tautastērpus, kas savulaik valkāti dažādos novados. Ir arī Lielvārdes tērpa komplekts, jo Lielvārdes jostu taču nevarēja neparādīt. Lielvārdes josta visdrīzāk tā nemaz nav valkātā — tā domāta, lai apjotu cilvēku, nevis, lai rādītu pašu jostu. Šķiet, ka valkājot jostas gali pat nebija redzami. Ekspozīcijā sējām jostu šādi, lai muzeja apmeklētāji var to apskatīt pēc iespējas pilnīgāk. Pārējās jostas glabājas krātuvē, kastītēs. Apskatīt var visu, bet ne viss ir plaši pieejams. Ikviena no šīm lietām ir unikāla, otras tādas nav. Un, lai tās saglabātos pēc iespējas ilgāk, tās jāstiep, jāgaisma, putekļiem, klimata svārstībām un pat no cilvēka roku pieskārieniem. Kastītes, kurās glabājas jostas, ir oderētas ar baltu bezskābes papīru, kas nekaitē krāsai un šķiedrai, tikai reizi pa reizei tās izceļam, lai kādam parādītu. Protams, ik pa laikam jāpārliedzinās, vai ar priekšmetu viss ir kārtībā. Pēc Rīgas pils remonta iekārtos jaunu ekspozīciju. Tas, kas tagad ir skatāms, ir izstrādājis, būtu sarkano.

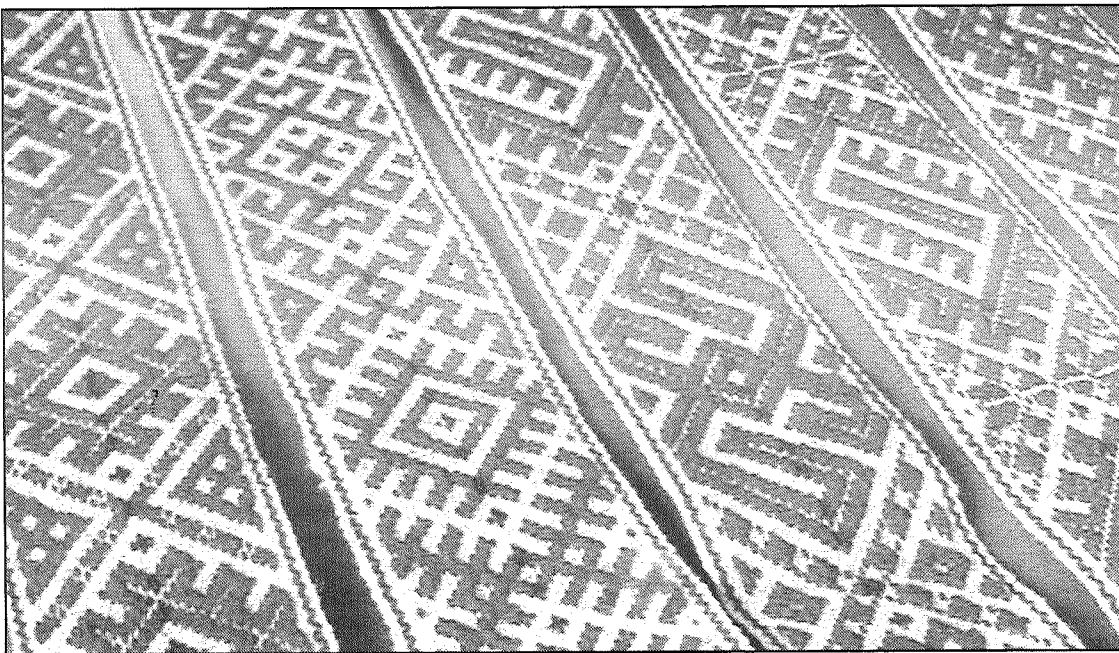
Katram priekšmetam ir sava identifikācijas zīmē, numurs muzeja krājumā. Jauniegūvumu numuri tagad jau ir sešu zīmju skaitļi. Vienciliparu un divciliparu numuri ir tikai Lielvārdes jostām, piemēram, CVVM 1 vai CVVM 9. Muzejā ir septiņdesmit veco Lielvārdes jostu. Katrs variants ir citāds. Galvenās pazīmes ir līdzīgas, bet katra bijusi savādāka. Divreiz cilvēki vienādi nedarīja. Katra lieta, kas ir saglabājusies pašu rokām darināta, ir vienīgā pasaulē, divu vienādu nav. Redzēt var to, kas ar acīm saskatāms: garumu, platumu, smalkumu, krāsu atšķirības. Par raksta zīmēm var sacīt, ka šie simboli nav aprakstāmi, jo bez redzamās daļas tie ietver arī savu neredzamo būtību. Zīmēm ir bijusi sava pirmatnējā nozīme, jo tādas pašas rakstu zīmes ir zināmas arī citur

pasaulē. Un sen jau. Ugunskrusts bijis jau senajā Ēģiptē ap 3000. gadu pirms Kristus dzimšanas, bet ko tas pasaka jostā un kontekstā ar citām zīmēm, mēs neuzdrošināmies teikt. Mēs esam mantotāji. Zīmju nozīme nekad netiks konkretizēta. Ja šīs noslēpums būtu atšifrēts, tad patiesības meklējumi beigtos. Bet tam nav lemts notikt.

Lielvārdes jostu lielākā sūtība piesaistīt cilvēku uzmanību, likt domāt, mudināt ieskatīties, uzdriktēties pieņemt kādu skaidrojumu pašam sev. Kāpēc šīs jostas vedina domāt par zīmju vēstījumu? Ir tāda lieta, ka Lielvārdes jostām ir uzskatāma atšķirība starp rakstu kārtojuma sākumu un nobeigumu. Sākta aust no viena gala, josta tapa virknējoties daudzveidīgām zīmēm. Šādu rakstu, kur zīmes nevis ritmiski atkārtojas, bet vienu zīmi nomaina cita un nākamā jau atkal ir citāda, sauc par maiņu rakstu. Aizauds kārtu divu krāsu pavedienus, un no to mijiedarbības veidojas raksts. Kad raksts beidzas, tad nobeiguma galu sapin. Patiesībā tā ir darīts arī ar citu novadu vecākajām jostām. Vienīgi Lielvārdes jostās šis rakstu kārtojums ir vienīgais zināmais, un, laikam ritot, šī tradīcija nav mainīta. Lielvārdes jostās visuzskatāmāk saglabāta atšķirība starp rakstu darināšanas sākumu un nobeigumu. Jostu darināšanas laiks ir 19. gs. pirmā puse un vidus, taču maiņu rakstu aizsākumi meklējami pirms daudziem gadsimtiem. Jostu platums ir diezgan atšķirīgs no 4,5-6,5 cm, bet ne vairāk par 7 cm, jostu garums ir no 2,5-3,2 m. Tās austas no ļoti smalkiem pavedieniem — jostas platumā ir līdz pat 75 raksta diegiem (velkiem). Rakstainās audenēs velki ir nepārskaīta; lai viens pavediens būtu centrā. Lai izveidotu smalku, ap 3 metrus garas jostas rakstu, ir vajadzīgi 200 000 laukumiņi (punkti). Domāju, vai tiešām ir tik daudz? Tad es zīmēju tos rakstus un tiešām — raksta zīmējums ir veidots no 200 000 punktiem.

Jostu veido tikai divas pamatkrāsas — balta un sarkana

— Acimredzot katrā krāsā ir sava misija. Arī citu novadu vecākajām jostām galveno centrālo rakstu parasti veido sarkanbalt-sarkans. Tā ir dzija un sena simbola. Krustpils jostām vēl parādās dzeltena, tumši zila un zaļa krāsa. Arī citām tautām bijis šāds krāsu salikums. Šo četrus toņus apvienojums, kam vēl neiztrūkstoši pievienojas baltais, pastāv kopš laika, kad cilvēki pazina tikai dabas izcelsmes krāsvielas. Arī villaiņu izšuvuma toņi bija tie paši: četras krāsas un baltais. Balto varētu uzskatīt par cilvēka apziņu, garīgumu. Tās četras pārējās ir pamatā apkārtējai pasaulei: zeme, gaiss, ūdens, uguns; četri gadalaiki; četri posmi cilvēka mūža — viens vesels veidojies no četrām daļām. Tās spilgti sarkanās dzīvojas tajā laikā iegūtas no citu zemju

krāsvielām, jo ar dabīgo — maderas — krāsu nevarēja tik koši sarkanu nokrāsot. Sarkanā krāsa bija ievesta no citām zemēm. Balts un sarkans, tas laikam ir tas svarīgākais, ja domājam par krāsām. Uguns — siltums, dzīvība, bez kā nevar notikt šī pasaule. Tas nav netišams. Sarkanais okera pulveris, kas simbolizēja šo sarkanu krāsu, atrasts jau mezolīta laika apbedījumos 5000 gadus pirms Kristus dzimšanas. Baltais ir tas gars, garīgais spēks, kas virza šo dzīvību. Tā tas ir daudzām tautām. Ir noticis tā, ka daudzas lietas, domas, dzīvesziņas sevi atgadinājušas arī caur Lielvārdes jostu. Par vērtības simbolu tai zināmā mērā palīdzēja kļūt latviešu dokumentālā kino vecmeistara Anša Epnera un igauņu grafiķa Tena Vinta 1980. gadā uzņemta filma par Lielvārdes jostu. Tens Vints filmā pauž hipotēzi par ornamentu kā informācijas nesēju, par seno zīmju universālo pirmnozīmi un saistību ar visai cilvēcei būtiskām lietām. Filma bija impulss, kas mudināja domāt un apzināties pašiem savas tradicionālās vērtības. Tajā laikā, 20. gadsimta 80. gados, daudz apziņa Lielvārdes josta kļuva par vienu no latviskās identitātes simboliem, pat pielīdzināta sarkanbalt-sarkanajam karogam. Laikā, kad karogs atklātībā bija liegts. Var pat sacīt, ka Lielvārdes jostas ceļš uz Latvijas kultūras kanonu aizsākās ar šo filmu.

Lielvārdes jostu parasti piemin vienskaitli — kā kaut ko vienreizēju un vienīgu, kaut patiesībā ir daudzas un visas vecās jostas ir istas un pareizas. Vārdu salikums "Lielvārdes josta" it kā ietver visa šī kopuma simbolu. Jostās skatāmā rakstu bagātība saista cilvēku uzmanību. Maiņu raksti ir arī citu novadu jostās un celainēs, taču visizteiksmīgākie tie ir Lielvārdes jostās. Raksts ietver sevi daudz zīmju klātbūtnē. Saulīti veido jumbītis, zvaigzņīte, zalktis, mēnessiņš. Vai tie, kas auda, zīmes sauca tādā vārdā? Visdrīzāk, ka nē, bet tagad zīmes tā sistemātizējam, lai varētu aprakstīt redzamo daļu. Re, kur Austras kociņš: Mēnesi var saskatīt, skujiņas. Jebkura zīme ietver daļu no citām zīmēm,

tāpēc ornamenti ir neaprakstāma māksla. Ir pieņemta shēma rakstu apzīmēšanai — to jau izdarījušas iepriekšējās paaudzes, un mēs pie tās pieturamies. Ja nebūtu noteiktai raksta grupai savs apzīmējums, tad par to nevarētu runāt, bet arī tad par to viss nav pateikts. Jostu aužot veidojas viena zīme, bet ar to pašu pavedienu aizsākas jau nākamā. No sākuma raksts atkārtojas: pirmais, otrs... tālāk ielavās cits ornaments — ugunskrusts. Pirmā acu uzmetienā liekas līdzīgs, bet, kad mēģina zīmēt, izrādās — nekā! Ja zīmē jostas rakstu, tad sāk no vidus, raksts aizved līdzī zīmuli. Medītoji, relaksējoši. Katrs var mēģināt tos rakstus zīmēt. Nēpārprotami atšķirīgi ir Lielvārdes jostu gali. Senāk tie nebija domāti rādīšanai, nebija dekoratīvs elements — ar bārķstīm pie tēra. Jostai bija praktiskais lietojums — to tina sev apkārt, lai cilvēks labi justos, lai brunči turētos, sapīto galu aizlokot aiz aptinuma. Pats galvenais — apzināties, ka tur ir tie raksti. Josta nebija tāpēc, lai uz viņu sveši skatītos, lai to demonstrētu. Josta bija tāpēc, lai apjotu cilvēku. Cilvēks zināja, ka raksti ir, bet tie nebija rādāmi. Ieguldīts liels darbs, bet nekas no tā — redzams. Viena lga kādos laikos, bet cilvēkam ir vēlēšanās justies pasargātam, drošām. Nezinu, vai tā bija, droši pateikt nevaru, bet tā varētu skaidrot. Kādreiz man tā nelikās, likās, ka jostai jābūt redzamai. Kurzemes sieviešu kreklam arī tik greznī izšūti pleci, bet kreklā vien netaigāja, tos plecus sievietei vien pati zināja.

Laikā, kad lielākā daļa jostas iegūtas muzejā, tas ir, ap 1930. gadu, vairs nebija iespējams saņemt to kādreizējos darinātājus un valkātājus. Valkātāji bija dzīvojuši pirms trim vai četrām paaudzēm. Cilvēki, kas jostas atdeva muzejam, tās valkājām nebija redzējuši. Jostas varēja darināt tikai ļoti meistarīgas audejās. Kāpēc divreiz vienādi nedarīja — nezinām, kaut audeja neauda ne pirmo, ne desmito jostu. Ja rakstu veidošanas principu saprot, tad šķirniens veidojas it kā pats no sevis. To pašu var teikt arī par Lielvārdes novada vaināgiem. Galvenās pazīmes tiem ir līdzīgas

Ja teiktu, atrodi desmit dažādības, jūs bez grūtībām un ar lielu azartu tās atrastu. Tas pats citos priekšmetos redzams. Ja jostā redz sarkanās un baltās krāsas saspēli, tad tradicionālā krāsainība saglabājusies sievu cepurēs. Kopīgais cepures priekšmalas izšuvumiem ir krāsu salikums — četri krāsu toņi un balts. Vēl Lielvārdes tērpu sastāvdaļās ir atzīstams liels smalkums. Vainagi ar ļoti smalkām pērlītēm izšūti, mēdz teikt, ka uz zirga astra, bet patiesībā uz zīda diega uzvērtas. Ja par ko var brīnīties, tad par toreiz pieejamiem diegiem un adatām. Arī tagad nav tādu, tik smalku adatu. Lielvārdes brunčiem bija piešūta augšdaļa. Cimdi ar sarkanbalt-sarkanaiem rakstiem, ar daudziem valdzīņiem, adīti ar ļoti smalku dziju, stilā un domāšanas veidā sasauca ar Lielvārdes jostas rakstiem. Par daudzām lietām Lielvārdes novadā var teikt, ka tas ir kaut kas sevišķs. Gan tādu kreklu, gan jostu valkāja tikai šajā novadā. Tas, kas raksturīgs šeit, nav citur. Un otrādi. Lielvārdes novads bija kultūru saskarsmes vieta. Cilvēku apģērbs, laikam ritot, mainījās. Ja sākotnēji ģērbšanās veids bija lībiešiem tuvāks, tad vēlāk sējiem, bet 19. gs. otrajā pusē tas vairāk līdzinājās vidzemniekiem. Vēsturiskajos atēlos neredzam Lielvārdes jostu, jo josta ir zem virsējā apģērba. Lielvārdes novadā bija mazas sievu cepurītes ar izšūtu priekšgalu, valkātās stūrīt atlokot uz priekšpusi. Jautājums, kas tās bija par galvām? Vai tad uz dūres tās cepurītes valkāja? Patiesībā mazā cepurīte sedza tikai galvas virspusi — tā nebija galvassega, bet simboliska rota — ne tāpēc, lai savāktu matus vai nosegtu galvu. Tā bija, lai būtu un sargātu savu valkātāju. Greznās cepurītes asociējas ar vainagu. Varēja būt, ka tādas valkāja "jauna sieva", kas bija precējusies, bet kurai vēl nebija bērnu. Tā ir bijis arī citām tautām. Agrāk drēbes un rotas bija cilvēka vizītkarte un liecināja par savu valkātāju. Iespējams, ka šī cepurīte vēl glabāja daļu no vaināga simbola.

Saisināti no žurnāla "Misterija"

VIDZEME

Arī staltbriežus vērtē

Mores pagasta «Saulstaros» — «Safari parkā More» nedēļas garumā norisinājās starptautiskais staltbriežu un dambriežu ciltsvērtības noteikšanas un darbaspēju pārbaudes pasākums, kā arī trofeju izstāde.

Ikgadējo pasākumu rīkoja biedrība «Savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācija» (SDAA), Latvijā tas notika jau sesto gadu. Kā stāstīja Dainis Paeglītis, SDAA valdes priekšsēdētājs, briežu dārza «Safari parks More» saimnieks, galvenais mērķis ir demonstrēt Latvijas saimniecību sasniegumus staltbriežu un dambriežu ciltsdarbā, veicināt vaislas dzīvnieku eksportu un atpazīstamību starptautiskā līmenī.

Sogad interese par pasākumu bija liela. Vēlmi novērtēt mesto un griezto briežu ragu kvalitāti izteica savvaļas dzīvnieku saimnieki gan no Latvijas, gan ārvalstīm. «Ar konkursu varam parādīt reālo situāciju, salīdzināt, kā sokas starptautiskā konkurencē ar tuvākajiem kaimiņiem. Liela nozīme ir dzīvnieku ģenētiskajai kvalitātei, lai iegūtu labus pēcnācējus. Tad briežu audzētāji var piesaistīt pircējus. Protams, intereses ir dažādas. Varbūt kāds gribēs iegādāties dzīvnieku, kuram ir potenciāli lielāks žuburu skaits, cits pievērsīs uzmanību ragu garumam,» akcentēja Dainis Paeglītis, minot, ka ragi tiek mērīti, svērti un pārbaudīti pēc starptautiskās CIC trofeju vērtēšanas sistēmas.

Labi panākumi konkursam bijuši pērn. Kāda arābu investīciju grupa vēlējas iegādāties dzīvniekus un tos arī nopirka par augstāko cenu. Dainis Paeglītis arī vērs uzmanību uz to, ka, lai uzturētu un attīstītu kvalitātīvu briežu saimniecību, ir nepieciešami lieli līdzekļi. Viņaprāt, par savvaļas dzīvnieku audzēšanu var domāt nopietni, ja saimniecībā ir vismaz 100 dzīvnieku mātes. «Daudzi mēģina sākt, bet ar pārdesmit dzīvniekiem tas būs vien vaļasprieks,» viņš stāsta, minot, ka «Safari parkā More» patlaban ir vairāk nekā 400 savvaļas dzīvnieku.

Dainis Paeglītis atklāja, ka staltbriežu un dambriežu buļļu tika vērtēti sešās vecuma grupās. Ragu vērtēšanas komisijā bija iesaistīti gan vietējie eksperti, gan viesi no ārvalstīm — Spānijas, Polijas un Lietuvas. Spānis Tomass Landete-Kastilehoss uzsvēra, ka Spānijā medību saimniecību ir krietni vien vairāk, arī Latvijai šajā jomā esot liels potenciāls. «Spānijā medības ir viena no ekonomiskajām aktivitātēm, tāpat citviet pasaulē savvaļas dzīvnieku dārzi ir arī tūrisma objekti. Arī Latvijai ir visas iespējas kļūt arvien pievilcīgākai tūristiem. Latvija var parādīt arī ļoti labu savvaļas dzīvnieku kvalitāti, to apliecina trofeju izvērtējums,» norādīja starptautiskais eksperts. Viņš vēl piebilda, ka šajā nozarē veiksmīgi var realizēt arī dzīvnieku trofejas.

● Briežu dārza «Safari parks More» īpašnieks Dainis Paeglītis (no kreisās) un vaislas dzīvnieku un buļļu ragu vērtēšanas komisijas pārstāvis Tomass Landete - Kastilehoss no Spānijas uzsvēra, ka ragi ir dzīvnieku ģenētiskās kvalitātes rādītājs.

Konkursā piedalījās Latvijas šķirnes staltbriežu un dambriežu audzēšanas jeb ciltsdarba saimniecības, tostarp SIA «Māras brieži», zemnieku saimniecības «Zemitāni», «Saulstari — 1» un citu briežu audzētavu trofejas. Savvaļas dzīvnieku ragus vērtēšanā nodeva arī SIA «MJ Invest» briežkope Sarmīte Brūvere, kura pirms pāris gadiem no Zosēniem pārcēlās uz Limbažu pusi. Sarmīte pastāstīja, ka saimniecība ir Savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācijas biedrs, tai jau vairākus gadus ir piešķirts selekcijas saimniecības statuss. Patlaban kopā ar mazajiem ganāmpulkā ir vairāk nekā 150 dzīvnieku. «Konkursā noteikti ir jāpiedalās. Tas ir ļoti svarīgi, lai varētu konkurēt vietējā un ārvalstu tirgū. Ja saimniecība nebūs nevienam zināma, tad par dzīvnieku realizāciju nevaram runāt. Domāju, pareizi saimniekojot, šai nozarei ir nākotne un attīstības iespējas. Protams, lai runātu par biznesu,

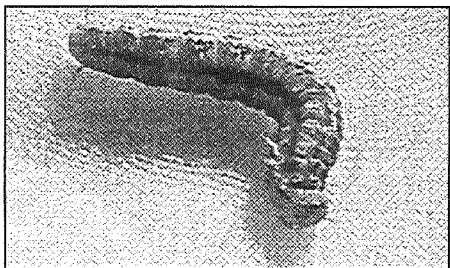
ir jābūt lielskaitam dzīvnieku. Patlaban koncentrējamies uz selekcijas darbu un tūrisma, nākotnē ceram atrast iespējas arī gaļas ražošanai,» par savvaļas dzīvnieku audzēšanu stāstīja Sarmīte Brūvere, piebilstot, ka saimniecības briežu ragi piedalās vērtēšanā visās vecumu grupās. Noslēguma pasākumā tika paziņoti rezultāti un apbalvoti labāko dzīvnieku saimnieki.

«Druva»

DAUGAVPILS

Mežu Stropos ir bojājusi priežu audžu tiklapsesene

Priedes ar retām skujām, kur zaļums manāms gaužām maz — tāds visai nepatīkams, pat baiss skats paveras lielās platībās Daugavpils pašvaldības mežos Stropos.

● Tiklapsesenes kāpurs.

Cilvēkiem, kas dodas uz mežu sēņot vai ogot, rodas jautājums, kas tur ir noticis. Izrādās, notikušajā vainojams ir kaitēklis — priežu audžu tiklapsesene (*Acantholyda posticalis*). Dienvidlatgales virsmežniecības inženiere vides aizsardzības jautājumos Tatjana Isaka pastāstīja, ka šī gada pavasarī Daugavpils pašvaldības mežos novērota priežu audžu tiklapsesenes masveida savairošanās apmēram 80 hektāru platībā. Atsevišķiem kokiem defoliācija (skuju zaudējums) ir pat 100 procenti. Šis kukainis ir viens no bīstamākajiem skuju grauzējiem kaitēkļiem, kas sastopams visā Latvijā, taču šāda masveida savairošanās ir novērota reti. Latvijā līdz šim ir konstatēta tikai viena šāda savairošanās, kura aizsākās 1966. gadā netālu no Krāslavas un ilga līdz 1982. gadam. 2008. gadā kaitēkļa masveida savairošanās bija vērojama Igaunijā, Sāremā salā.

Tiklapsesene maijā, jūnijā dēj oļiņas uz iepriekšējā gadā plaukušajām priežu skujām, jūnijā sākumā parādās pirmie kāpuri, kas veido satikļojumus, kāpuriem augot arvien vairāk. Gan vecās, gan jaunās skujas tiek noēstas, turklāt lielākā daļa iegrauztu skuju nobirst zemē vai paliek satikļojumā neapēstas. Kāpuri ātri aug un jūlija otrajā pusē ir pieauguši, nokrīt no koka un ierokas zemē līdz 40 centimetru dziļumam. Pie tam nākamajā gadā iekūņo-

jas un izlido tikai daļa pārziemojošo kukaiņu. Daļa no kāpuriem zemē var atrasties līdz pat sešiem gadiem, gaidot labvēlīgus klimatiskos apstākļus.

Tomēr līdz šim vēl nelabojams posts nav noticis, priedes, pat ja ir apēstas visas skujas, tomēr nav gājušas bojā. Koki spēj atlabt, un nākamajā gadā aug jaunas skujas. Protams, koksnes pieaugums šādām novājinātām priedēm būs minimāls. Tomēr ilgstošas tiklapsesenu savairošanās gadījumā koki var tikt atskujoti vairākus gadus pēc kārtas, un tas var izraisīt koku masveida nokalšanu. Tagad būs jāvēro, kāda veidosies situācija nākamajā un turpmākajos gados.

Kā uzsvēra Tatjana Isaka, novājināto koku mirstību veicina citi kaitēkļi, bieži šādi koki kļūst par upuri priežu lūksngrauzējiem, tās apdraud arī sveķotājsme-cernieki un galotņu sešzobu mizgrauži. Valsts meža dienesta un meža īpašnieka — pašvaldības — darbinieki uzraudzīs situāciju. Pagaidām sekundāro kaitēkļu savairošanās nav vērojama. Ja tie parādīsies, bojātie koki būs jāzācērt.

● Kaitēkļu bojātās priedes ar retām skujām.

Iedzīvotājiem nav jāsatraucas, ka priežu audžu tiklapsesenes var bojāt apstādījumus, dekoratīvos kokus, dārzus. Šis kaitēklis ēd tikai un vienīgi priežu skujas. Ja tas parādīties kāda īpašnieka mežā, tad, kā norādīja virsmežniecības inženiere, noteikti nevajag uzreiz priedes cirst, ir jāvēro, vai neparādās sekundārie kaitēkļi.

Lai mazinātu tiklapsesenes kaitējumu, audzēs ieteicams izvietot putnu būrus zilī-tēm, melnajam mušķērājam. Putnu būri ir jāizvieto apmēram pieci uz hektāru mežaudzes. Tātad arī meža Stropos pasargāšanai no nākamajā gadā iespējamās jaunās tiklapsesenu paaudzes vislabākais līdzeklis būtu būriņu izvietošana, to gan

vajadzētu visai daudz. Tātad ir darbs nākamajam Meža dienam.

Tatjana Isaka arī uzsvēra, ka netiks lietoti nekādi ķīmiski līdzekļi kaitēkļu apkarošanai, par to cilvēkiem nav jāsatraucas. Kādreiz padomju laikā meži tika migloti, izmantojot aviāciju, taču šādas darbības rezultātā tika iznīcināti ne tikai kaitēkļi, bet gāja bojā arī derīgie kukaiņi, putni, dzīvnieki, citas radības. Ķīmijas lietošana atstāja sekas uz daudzām gadiem, piemēram, uz melno stārķu populāciju. Daba arī bez ķīmijas spēj tikt galā ar šādām problēmām. Cilvēks var tikai to sekmēt, — šajā gadījumā palīdzot kukaiņēdājiem putniem.

«Latgales Laiks»

Man nepiesprieda neko...

Lai gan Valsts probācijas dienests veic nosacīti notiesāto personu uzraudzību jau kopš 2006. gada 1. janvāra, joprojām ir gadījies dzirdēt – „...kā, par tik smagu noziegumu un tikai nosacīti?!” Arī paši notiesātie, pirmo reizi atnākot uz probācijas dienestu, ir smaidīgi un apmierināti, ka dabūjuši šo „tikai nosacīto”. Taču drīz vien viņu emocijas mainās uz pretejo, jo nosacīti notiesātajām personām pārbaudes laiks izvērsas par smagu pārbaudījumu un nopietnām pārdomām par turpmāko dzīvi. Bija reiz gadījums, kad klients (tā probācijas dienestā ir pieņemts dēvēt jebkuras kategorijas personu, kura atrodas tā redzeslokā) ieradās struktūrvienībā ar sakravātu lielu rūtainu somu un paziņoja, ka ir gatavs doties uz cietumu, jo nespēj ilgāk pildīt probācijas nosacījumus un pienākumus. Labāk cietums nekā probācija — no klientiem ir dzirdēts ne vienu vien reizi.

Kas ir šie briesmīgie nosacījumi, kas klientiem sagādā tādas neērtības? Atbilde pavisam vienkārša: cilvēka cienīga dzīve - likumu un sabiedriskās kārtības, likumā noteikto un tiesas uzlikto pienākumu un ierobežojumu ievērošana. Krimināllikuma 55. pantā ir noteikts, ka nosacīti notiesātas personas nedrīkst izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus un atkārtoti izdarīt administratīvos pārkāpumus. Bez tam šajā pantā ir uzskaitīta virkne pienākumu (atrsties noteiktā laikā dzīves vietā, noteiktā termiņā novērst kaitējumu, piedalīties probācijas programmās, neapmeklēt noteiktas vietas, netuvoties kādai konkrētai personai u.c.), ko tiesa var uzlikt pārbaudes laikā, ņemot vērā nozieguma smagumu un izdarīšanas apstākļus. Tiesa var uzlikt nosacīti notiesātajam arī citus pienākumus, kas nav uzskaitīti likumā, bet kuras atzīst par nepieciešamiem soda mērķa sasniegšanai. Savukārt Latvijas Soda izpildes kodeksa 155. pantā uzskaitīti seši pienākumi, kas jāievēro pilnīgi visiem, kuri notiesāti nosacīti.

Nosacīti var notiesāti personu, kurai piespriests brīvības atņemšanas sods, kas ilgāks par trīs mēnešiem, bet ne ilgāks par pieciem gadiem. Pieci gadi ir arī maksimums pārbaudes laiks. Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālajā struktūrvienībā nosacīti brīvības atņemšanas sodu izcieš nosacīti par smagu, bīstamu dzīvībai miesas bojājumu nodarīšanu alkohola reibuma stāvoklī, trīs gadus probāciju būs jāapmeklē notiesātajam par sērīveida zādzībām, piecus gadus — par sveša uzticēta īpašuma piesavināšanas lielos apmēros, vienu gadu — par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, vienu gadu — par kukuļa saņemšanu, četrus gadus — par smagas autoavārijas izraisīšanu ar nāves sekām, vienu gadu — par nelikumīgu ieroču glabāšanu, trīs gadus — par cienījama vecuma sirmgalvja aplaupīšanu personu grupā ar vardarbības pielietojumu. Noziegumu spektrs ir plašs. Nosacīti var notiesāti par jebkuru darbību, ja vien par to Krimināllikumā kā pamatsods ir paredzēta brīvības atņemšana. Ik gadu struktūrvienībā tiek saņemti 40-60 tiesas spriedumi par nosacīti soda piemērošanu.

Notiesātais patiešām ir „uz brīvām kājām”, taču, ja iepriekš minētie pienākumi netiek pildīti, viņš

var nonākt aiz restēm, jo tādā gadījumā, neskatoties uz to, kāds laiks no nosacītā soda ir izcietis, viss brīvības atņemšanas piespriests sods tiek izpildīts pilnā apmērā. Gadā apmēram no trīs līdz septiņiem klientiem nosacīti notiesāšana tiesā pēc mūsu iesnieguma tiek atcelta, un brīvības atņemšanas sods tiek izpildīts reāli. Taču šādi rīkojamies tikai tad, kad visas iespējas ir izsmeltas, klients nav labojies, un tas ir jādara, lai pasargātu sabiedrības locekļus no klienta iespējamajām noziedzīgajām darbībām.

Mēneša laikā no pirmās tikšanās ar klientu tiek izvērtēta jauna nozieguma izdarīšanas iespēja. Ja tāda ir zema, šāda klienta uzraudzībā netiek ieguldīti resursi, uz tikšanos ar probācijas darbinieku viņam jānāk tikai reizi divos mēnešos. Lielāka intervence notiek klientu dzīvē, kuriem noteikts vidējs vai augsts uzraudzības līmenis, — ar tādiem jātiekas vismaz divas reizes mēnesī, bet maksimums tikšanos skaits nav ierobežots. Kopā ar klientu tiek sastādīts uzraudzības plāns, kurš pastāvīgi tiek papildināts un koriģēts. Arī uzraudzības vienības tiek periodiski mainītas un papildinātas atkarībā no klienta progresā/regresa uzraudzības procesā.

Visgrūtāk klājas klientiem ar atkarības problēmām, jo jānāk uz tikšanos precīzi noteiktajā laikā, skaidrā prātā un bez alkohola dvingas. Dažreiz klients ierodas acīm redzamā reibumā, taču kategoriski to noliedz. Tādos gadījumos „nāk palīgā” alkometrs, un tad jau nu liegšanās nelīdz, jo aparāts nemelo.

Tikšanās reizēs notiesātais tiek motivēts dzīvot likumpaklausīgu dzīvi. To dara speciāli uzraudzības veikšanai apmācītas amatpersonas. Daudz nopietnāka motivēšana notiek probācijas programmu grupās. Lūk dažas no programmām — „Emociju menedžments”, „Dzīves skola”, „Motivācija izmaiņām”, „Vielu lietošanas menedžments”. Ir speciāla programma dzimumnoziedzniekiem, taču tā tiek realizēta tikai lielākajās Latvijas pilsētās vienkārsi tā iemesla dēļ, ka struktūrvienībā nav tik daudz tādas kategorijas klientu.

Sākotnēji klientiem bija skeptiska attieksme pret programmām, saucot tās par „smadzeņu skalošanu”, taču laika gaitā programmu vērtējums no klientu puses ir mainījies. Ir tādi, kuri paši

atkārtoti vēlas iesaistīties vēl kādā no programmām, jo tajās tiek iegūtas dzīvīgas zināšanas, par kurām klientiem iepriekš nav bijis ne jausmas. Probācijas programmas — tās ir grupu nodarības, kuru laikā dalībnieki tiek motivēti līdzdarboties, pielietojot lomu spēles, atvērtos jautājumus, konfrontāciju, situācijas analīzi. Ļoti svarīga ir grupas dalībnieku savstarpējā mijiedarbība. Klienti tiek mācīti mainīt attieksmi, antisociālos uzskatus un ieradumus, kas noved pie noziedzīgām darbībām. Taču probācijas programmas nav „panaceja”. Tā ir ceļa parādīšana, bet tālāk pa šo ceļu klientam ir jāiet pašam. Probācijas darbinieks viņu tikai šajā ceļā atbalsta, nelaujot novirzīties un „iekrist grāvī”.

Probācija ir psiholoģiski smags darbs, taču ir arī priecīgi brīži. Kāds 11 reizes tiesāts klients pēc probācijas uzraudzības jau četrus gadus vairs nav nonācis ne policijas, ne probācijas redzeslokā. Bieži vien atceramies šo klientu, kurš ar asarām acis tikšanās reizēs stāstīja savus bēdu stāstus, un priecājamies, ka viņš ir tomēr spējis atrast sevi iekšējos spēkus, lai cīnītos ar tieksmēm izdarīt zādžības un ir tās pārvarējis. Vēl viens klients, arī vairākas reizes tiesāts par dažādiem likumpārkāpumiem, sākotnēji likās bezcerīgs, taču probācija vairāku gadu garumā deva rezultātu. Tagad klients reizēm ienāk, lai aprunātos un pastāstītu, ka turpina normāli dzīvot un strādāt. Lai arī nav nekādu dižu sasniegumu, taču, pats galvenais — noziegumu izdarīšanu ir pārtraucis.

Ikdienas darbā priecājamies par katru klienta mazāko panākumu, par ko kāds no malas būtu bābrīnīts. Nu kaut vai, piemēram, ja kāds klients, kuram ir atkarības problēmas, apsekošanas laikā dzīves vietā ir skaidrā, un situācija viņa ģimenē ir normāla.

Probācija — tā ir lieliska iespēja, kad likumpārkāpējs netiek izolēts no sabiedrības, netiek šķirts no ģimenes, bērniem, var turpināt strādāt, mācīties. Ir pienācis laiks, kad jābeidz priecāties par cietumā iesēdināto noziedznieku, jo visiem ir skaidrs, ka cietums neļabo, bet netiek pretējs process — cietuma apstākļu ietekmē cilvēks degradējas. Probācijā katram tiek nodrošināta individuāla pieeja, drošības sajūta. Klienti zina, ka tad, kad citviet viņu nepieņems, šeit viņu vienmēr centīsies saņemt, varēs izrunāties, atklāties bez nosodījuma un nauda. Ir jābūt vismaz vienai vietai, kur cilvēkam tic. Līdz ar to probācijas misija ir ticēt, ka katrā cilvēkā ir labais, un ka pienāk brīdis, kad cilvēks ceļ gaismā šos pozitīvos resursus, lai savu dzīvi mainītu.

**E.Jaudzema,
Valsts probācijas dienesta
Preiļu teritoriālās
struktūrvienības
vadītāja**

Tiesu spriedumi būs pieejami internetā

30. jūlijā valdība atbalstīja grozījumus Ministru kabineta (MK) noteikumos „Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas”, kuri nosaka kārtību, kādā no 1. septembra tiesu portālā www.tiesas.lv tiks publicēti visi atklātās tiesas sēdē pieņemti un spēkā stājušies tiesu spriedumi.

Publicēti tiks arī atklātās tiesas sēdē pieņemti kasācijas instances tiesas lēmumi. Noteikumi ļauj publicēt arī atklātās tiesas sēdē pieņemtos spēkā stājušos tiesas lēmumus sabiedrību interesējošās lietās vai citus atklātās tiesas sēdē pieņemtos spēkā stājušos tiesas lēmumus pēc tiesas ieskata. Publicētie tiesu spriedumi un lēmumi

būs pieejami bez maksas ikvienam interesentam. Sākotnēji internetā jau tiek publicēti administratīvajās lietās pieņemtie spriedumi, kā arī var tikt publicēti citi spriedumi pēc pašas tiesas iniciatīvas.

Lai nodrošinātu personas datu aizsardzības prasības, publicējot tiesas nolēmumus, tiks aizsegta tā informācijas daļa, kas atklāj fiziskās personas identitāti.

Noteikumi paredz, ka tiesas priekšsēdētājs organizēs tiesas nolēmuma teksta anonimizēšanu. Anonimizēti netiks pirms 2013. gada 1. septembra pieņemtie un spēkā stājušie tiesu nolēmumi.

MK noteikumu projekts izstrādāts, pamatojoties uz pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par tiesu varu”.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Konflikta laikā sievietē nonāvēja civilvīru

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka 19. jūlijā Ludzas policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas «Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību». Tas uzsākts saistībā ar kādā mājā Ludzas pilsētā atrastu, 1955. gadā dzimušu, vīrieša līķi ar grieztu brūci kājā.

Veicot izmeklēšanas pasākumus šajā krimināllietā, policijas darbinieki uz aizdomu pamata par šī nozieguma pastrādāšanu aizturēja mirušā vīrieša civilsievu, kura atzinās miesas bojājumu nodarīšanā cietušajam savstarpēja strīda laikā.

Sievietei piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisīts drošības līdzeklis. Policija turpina izmeklēšanu.

Virietim nodarīti miesas bojājumi

28. jūlija vakarā no Krāslavas novada Indras pagasta uz slimnīcu ar traumām tika nogādāts kāds 1978. gadā dzimis virietis. Ārsti viņam konstatēja ķermeņa apdegumus un vairākas grieztas brūces.

Par šo faktu Krāslavas policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess atbilstoši Krimināllikuma 13. nodaļai «Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību». Veicot operatīvus meklēšanas pasākumus, policijas darbinieki pēc neilga laika saistībā ar šī nozieguma izdarīšanu aizturēja divus 1979. un 1986. gadā dzimušus vīriešus, bet nedaudz vēlāk arī 1988. gadā dzimušu sievieti. Izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka aizturētās personas bija ieradušās cietušā mājās, kur viņu starpā izcēlies sadzīves rakstura konflikts. Tā rezultātā virietim tika nodarīti dažādi miesas bojājumi.

Policija turpina izmeklēšanu un skaidro visus nozieguma apstākļus, kā arī katras personas saistību ar šo noziegumu. Pēc nodarīto miesas bojājumu smaguma pakāpes noskaidrošanas kriminālprocess tiks pārkvalificēts atbilstoši konkrētam Krimināllikuma pantam.

Ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem

27. jūlijā Daugavpilī 1950. gadā dzimis virietis, vadot automašīnu Mazda pa Šauro ielu, uzbrauca 2009. gadā dzimušam zēnam, kurš pēc sākotnējās informācijas atradās uz ceļa brauktuves tam neparedzētā vietā. Zēns guva sasitumu un nobrāzumu. Policija skaidro pārējos negadījuma apstākļus.

27. jūlijā Aglonas novada Aglonas ciematā automašīnas Nissan vadītājs nesavaldīgi transportlīdzekli, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Negadījumā cieta automašīnas pasažieris, 1988. gadā dzimis virietis. Viņš tika iespiests transportlīdzeklī. Cietušais ar dažādām traumām nogādāts slimnīcā. Autovadītājs negadījuma vietu atstājis. Negadījuma vietas apskati un transportlīdzekļa pārbaudi, tika konstatēti, ka minētajai automašīnai noteiktajā kārtībā nav izieta tehniskā apskate, kā arī nav obligātās apdrošināšanas. Preiļu policijas darbinieki isā laikā atrada un aizturēja minētās automašīnas vadītāju, kurš atradās 1,54 promiļu stiprā alkohola reibumā. Policija turpina izmeklēšanu, savukārt 1983. gadā dzimis vadītājs tiks saukts pie kriminālatbildības.

Ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem

30. jūlijā Daugavpilī 82 gadus vecs virietis, vadot automašīnu Audi, A. Pumpura un Smilšu ielu krustojumā nepalaida pa galveno ielu braucošo automašīnu VW, kā rezultātā notika sadursme. Negadījumā cieta divi Audi pasažieri, — 1933. gadā dzimis sievietē un 1932. gadā dzimis virietis, kuri guva dažādas traumas un tika nogādāti ārstniecības iestādē. Policija skaidro pārējos negadījuma apstākļus.

Atsavina narkotikas, alkoholu, cigaretes un uzsāk kriminālprocesu

Divu aizvadīto nedēļu laikā Latgales reģiona pārvaldes Krimināl-policijas darbinieki veica operatīvus pasākumus, kas vērsti pret narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu apriti, kā arī pret nelikumīgu akcizēto preču apriti. Kopumā bija aizturētas trīs personas, uzsākti četri kriminālprocesi (par narkotisko, psihotropo vielu nelikumīgu apriti un par nelikumīgā alkohola un cigarešu glabāšanu).

Operatīvā darba rezultātā dažādos Daugavpils pilsētas mikrorajonos tika aizturēti divi, 1990. un 1987. gadā dzimuši, vīrieši. Pie katra no viņiem policijas darbinieki atrada narkotisko vielu, iespējams — metamfetamīnu, ar kopējo svaru 10 gramus.

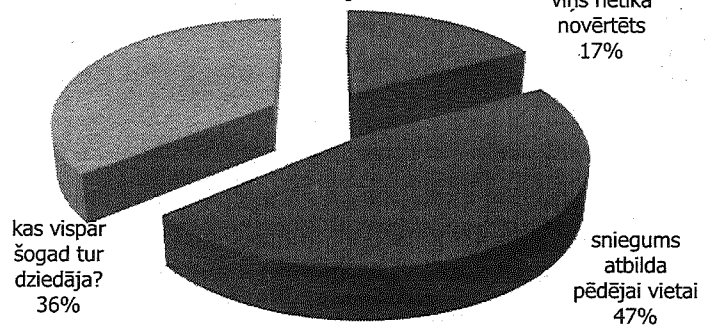
Turpinot operatīvus un izmeklēšanas pasākumus, 29. jūlijā kādā privātā garāžā Daugavpilī tika konstatētas 28 360 nelegālās cigaretes un 228 litri nezināmas izcelsmes alkohola. Savukārt 30. jūlijā, veicot sankcionēto kratīšanu cita kriminālprocesa ietvaros, Daugavpils novada Ambeļu pagastā, kāda vīrieša dzīvesvietā policijas darbinieki atraduši un atsavinājuši apmēram 300 gramus augu izcelsmes vielu, iespējams, marihuānu.

Uzsāktajos krimināl procesos turpinās izmeklēšana, tiks veiktas nepieciešamās ekspertīzes.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Aptaujas rezultāti internetā (no 29. jūlija līdz 4. augustam)

Kā tu vērtē Latvijas pārstāvja sniegumu Jaunajā vilnī?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 8. augustam.

T	ā	l	r	.														
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā
14. Tālrunis/fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 7. līdz 13. augustam **jauns** Mēness. I Mēness fāze. 14. augustā **augošs** Mēness. II Mēness fāze. 7. augustā Mēness Lauvas zīmē; 8. un 9. augustā — Jaunavas zīmē; 10. un 11. augustā — Svaru zīmē; 12., 13. un 14. augustā — Skorpionu zīmē.

7. augusts — 2. Mēness diena, 8. augusts — 3. Mēness diena utt.

7. augusts — turpinām ievērot atslodzi līdz plkst. 07.30. 12 stundas pēc šī laika lietojam viegli sagremojamu, liesu ēdienu.
Čika laiks 00.50 — 24.00.

8. augusts — jāvairās no alkohola lietošanas — šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt lielākas problēmas. Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātrāk augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu.

9., 10. augusts — īstais laiks matu kopšanai, griešanai, lai tie ātrāk augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu.
10. augusts — čika laiks 01.00 — 16.00.

11. augusts — ieteicams viegli sagremojamais ēdiens. Organismam grūti tik galā ar treknu, asu maltīti. Diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mikstinašanai, sejas maskām, manikīram. Ļaudis vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti.

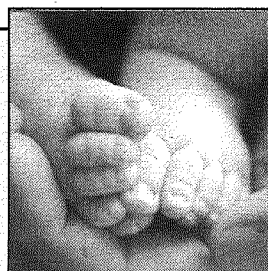
12. augusts — piemērots laiks skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mikstinašanai, sejas maskām, manikīram.
Čika laiks 04.30 — 23.00.

13. augusts — īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļauj un paļaujas uz to, ka viss notiek īstajā laikā un vietā. Piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai.

14. augusts — piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ietilgušus strīdus, lūgtu piedošanu. No plkst. 08.30 līdz 19.30 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju, bet 12 stundas pēc šī laika lietojam viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2013. gada jūlijā reģistrētie jaundzimušie

AGLONAS novadā: Evelīna, Viktorija, Dominiks; LĪVĀNU novadā: Oskars, Emīlija, Lauma, Dinārs, Jānis, Katrīna, Haralds, Eva; PREIĻU novadā: Daņiļa, Gabriela, Ļika, Alise, Signe, Melānija, Laura, Linda, Evelīna, Jānis, Gustavs, Gustavs, Mareks; VĀRKAVAS novadā jaundzimušie nav reģistrēti.

Jūlijā reģistrētas laulības

AGLONAS novadā reģistrētas vienas laulības; LĪVĀNU novadā — reģistrētas četras laulības, trīs no tām baznīcā; PREIĻU novadā — reģistrētas astoņas laulības, vienas no tām baznīcā; VĀRKAVAS novadā reģistrētas vienas laulības.

Jūlijā reģistrētie mirušie

AGLONAS novadā:
Marija Priževoite (dzimusi 1933. gadā)

LĪVĀNU novadā:
Juris Kozuhovskis (1937.)
Paulina Strode (1928.)
Velta Putāne (1928.)
Lilija Grečišņikova (1936.)
Andris Joncāns (1944.)
Ilga Utņāne (1938.)
Boļeslavs Deiko (1954.)
Velta Rage-Raģis (1930.)
Pāvēls Maļuhins (1957.)
Pēteris Indrikovs (1959.)
Zofija Zeiliņa (1925.)
Paulina Turlaja (1932.)
Raisa Stepanova (1950.)
Anna Romanovska (1919.)
Monika Rimša (1929.)
Veronika Iesalniece (1930.)
Vilma Kuzmina (1928.)

PREIĻU novadā:

Anatolijs Baranovs (1992.)
Valentina Beča (1930.)
Anastasija Bekeša (1935.)
Uršule Džeriņa (1923.)
Baiba Jakovļeva (1971.)
Ilarions Kozlovks (1932.)
Rita Kupča (1939.)
Edgars Lazdāns (1961.)
Māris Liniņš (1948.)
Ivans Maksimovs (1938.)
Francis Mīkēls (1930.)
Zofija Pastare (1942.)
Anna Skudra (1941.)
Antonīna Utināne (1921.)
Leons Vaivods (1959.)

VĀRKAVAS novadā:

Veneranda Upeniece (1935.)

Informācija sagatavota pēc Aglonas, Līvānu, Preiļu un Vārkavas novadu dzimtsarakstu nodaļu sniegtajām ziņām.

PASMAIDĪSIM

Ja vīrietis rakājas atkritumu konteinerā, nevajag tūlīt uzskatīt, ka tas ir bomzis. Varbūt vienkārši sieva ir izmetusi viņa instrumentus.

Kāpēc vīrs ar sievu veikalā ir sadevušies rokās? Izskatās romantiski, bet īstenībā tas ir ekonomiski.

Blondīne atgriezās no kinoprovēm studijā. Māte vaicā:
— Nu, kā tev, meitiņ, veicās?
— Domāju, ka labi. Režisors vienīgi teica, ka man kājas esot ne daudz par vēsām...

Bērni, atcerieties: kad mamma ir medmāsiņas tērpā, tētīm nav slikti, viņam ir ļoti labi!

Nesaprotu vienu lietu, — ja vīrietis apgalvo, ka viņš ir dziedājis, kurš ieradies uz Zemes no Sietīņa zvaigznāja, vai ja vīrietis apgalvo, ka viņš ir Napoleons, tad nez kāpēc sarosās psihiatri. Bet tad, ja vīrietis apgalvo, ka viņš patiesībā nav vīrietis, bet ir sieviete vīrieša ķermenī, — tad nez kāpēc sarosās cilvēktiesību aktīvistu.

Šonedēļ populārākie vārdi — Olga un Vladislavs

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) iedzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Olga** (20069), savukārt no vīriešu vārdiem — **Vladislavs** (7187).

05.08.2013. — 11.08.2013. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaitis	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Cituri Latvijā
05.08.	OSVALDS	725	1	134	76	Liepājas raj. — 32
05.08.	ARVILS	299	1	63	36	Saldus raj. — 19
06.08.	ASKOLDS	105	0	43	13	Liepāja — 5
06.08.	AISMA	78	0	17	7	Valmieras raj. — 5
07.08.	ALFRĒDS	1009	3	264	68	Tukuma raj. — 46
07.08.	FREDIS	28	0	7	0	
07.08.	MADARS	668	4	47	34	Liepāja — 59
08.08.	MUDĪTE	1179	0	219	94	Valmieras raj. — 59
08.08.	VLADISLAVS	7187	25	2850	481	Daugavpils — 789
08.08.	VLADISLAVA	480	5	195	37	Daugavpils — 37
09.08.	MADARA	4756	77	1073	576	Tukuma raj. — 224
09.08.	GENOVEVA	66	0	21	6	Dobeles raj. — 5
09.08.	GENOVEFA	1172	0	217	58	Rēzeknes raj. — 93
10.08.	BRENCIS	2	0	0	0	
10.08.	INUTA	71	0	9	9	Madonas raj. — 7
10.08.	AUDRIS	41	2	8	5	
11.08.	OLGA	20 069	3	9215	1430	Daugavpils — 1862
11.08.	ZITA	1057	0	198	80	Ogres raj. — 54
11.08.	LIEGA	80	1	14	8	Cēsu raj. — 7
11.08.	ZIGITA	25	0	8	1	

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Mežstrādnieku brigādei vajadzīgi koku zāģētāji un palīgstrādnieki.

Viss darbam nepieciešamais tiks nodrošināts, apmaksa reizi nedēļā.
Tālr. 29400296.

Pārdod

ziemas kviešus 'Fredis' sēklai. Tālr. 29639689, 29258998;

CITROEN XANTIA (1,6, benzīns, 1995. g. izl., ķiršu krāsā, TA līdz 08.04.2014., labā tehniskā stāvoklī, lēti). T.28242522;

DAEWOO MATIZ (08.2000. g. izl., benzīns, ekonomisks, Ls 700), piekabi (ZUBRJONOK, Ls 250). T.64635360.

SIA "Mortars" iepērk skuju koku un lapu koku TARAS KLUČUS

- lapu koku tara no 14 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- skuju koku tara no 12 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- lapu un skuju koku tara no 24 cm – 28 Ls/m³

Piegādes vieta: "Latgran" teritorijā, Udrišu pag., Krāslavas nov.
Mob. tālr. 26624477.

Pērk meža īpašumus, cirsas.

Samaksa tūlītēja,
1 ha – līdz Ls 6000.
Tālr. 20207208.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.

Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

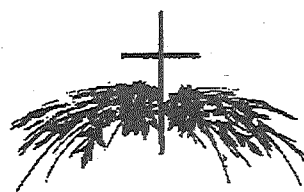
SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.

Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds.
Atmiņas, kas dārgas,
Sirds ilgi saglabās...

Skumjā brīdī sērojam kopā ar Gunitu Lazdāni, no TEVA atvadoties.

Bijušie klasesbiedri un audzinātājs

Notīks Preiļu novada "JIP-iešu" draudzības diena

7. augustā Preiļu parkā norisināsies Preiļu novada jauniešu informācijas punkta (JIP) jauniešu draudzības diena.

Šis pasākums paredzēts Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes īstenotā projekta "Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei" ietvaros.

Pasākumā "Preiļu novada JIP-iešu draudzības diena" norisināsies dažādas aktivitātes un galvenā no tām būs – interaktīvās darbnīcas jauniešiem. To mērķis ir komandas izveide un saliedēšana, kā arī dalībnieku sadarbības veicināšana un jaunu prasmju apgušana. Visas dienas garumā no pulksten 9.30 līdz 21.00 jaunieši veiks dažādas komandu saliedēšanas un sadarbības aktivitātes un spēles, kurās būs nepieciešams komandas gars, labs noskaņojums un vēlme darboties. Draudzības dienā Preiļu novada jaunieši mācīsies komunicēt, sadarboties, palīdzēt viens otram, kā arī jautri pavadīs laiku, kopā kurinot ugunsgrāvu, klausoties mūziku, cepot desināšus un daloties piedzīvotāju dienas iedaļās.

Visi Preiļu novada "JIP-ieši" un citi novada aktīvie jaunieši, sanākam kopā 7. augustā! Pulcēšanās "JIP-ā" līdz pulksten 9.30. Apģērbs – ērts un sportisks. Līdzī jāņem labs noskaņojums!

S.Ancāne,

Preiļu novada jaunatnes lietu speciāliste

Raiņa muzejs "Jasmuiža" aicina uz keramikas cepla kurināšanu un atvēršanu

9. augustā Raiņa muzejā "Jasmuiža" Aizkalnē rekonstruētajā Andreja Paulāna darbnīcā – ceplī Tautas lietišķās mākslas studija "Rēzeknes aprīņa podnieki" ar saviem apdedzināšanai sagatavotajiem māla traukiem piepildīs cepli un ap pusdienlaiku to iekurinās. Galvenie atbildīgie par podu apdedzināšanu būs keramiķi no Daugavpils Vladislavs un Edvīns Vinceviči. Vakara gaitā būs iespēja aprunāties ar podniekiem, kā arī vērot cepla kurināšanas procesu un ap pusnakti – lielo liesmu. Par keramiķu darba rezultātu varēs pārliecināties 10. augustā, kad pulksten 11.00 notīks vēl karsto krāšņi glazēto trauku izņemšana.

Cepla atvēršanas pasākumu vadīs Andris Ušpelis. Pasākuma laikā notīks viktorīna par Latgales keramiku un muzeju, kā arī būs iespēja piedalīties sviesta kulšanā un svaigā sviesta degustācijā.

Būsiet, miļi gaidīti "Jasmuižā"!

Keramiķa Andreja Paulāna darbnīcas – cepla vēsture

Laika gaitā liela daļa veco Latgales keramiķu ceplu un darbnīcu kļūst par vēsturi un atmiņām, bet Andreja Paulāna ceplī pēc meistara nāves mantinieki atdeva muzejam. 1973. gada rudenī no Andreja Paulāna dzimtajām mājām "Šembeļiem" meistara ceplis tika pārvests uz Jasmuižu, iepriekš katru baļķi iezīmējot un sanumurējot. 1975. gada 30. maijā ceplis Jasmuižā tika atvērts apmeklētājiem.

Tomēr gadu nosta bija stipri skārusi vēsturisko ēku un 90. gadu nogalē tika pieņemts lēmums ceplī rekonstruēt. 1998. gada jūlijā notika sabiedriskā fonda "Jasmuiža" dibināšanas sēde. Par tā pirmajiem biedriem kļuva Aizkalnēs pagasta padome un Preiļu rajona padome, Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja toreizējais direktors Ivars Zukulis, kinorežisors Jānis Streičs, mākslinieks Jāzeps Pigoznis, LR Saeimas deputāte Anta Rugāte, keramiķis Pēteris Ušpelis un Raiņa muzeja "Jasmuiža" darbinieki. Klātesošie parakstīja "Svinīgi svarīgu apsolījumu", ka darīs visu iespējamo, kā arī neiespējamo, lai 1999. gada Pēteros atklātu slavenā podnieka rekonstruēto ceplī. Solījums tika pildīts un 1999. gada 2. jūlijā atjaunotajā darbnīcā notika cepla kurināšana, bet 3. jūlijā – cepla atvēršana un svinīga atklāšana. No tā laika katru gadu notiek Andreja Paulāna rekonstruētā cepla kurināšana.

S.Brūvere,

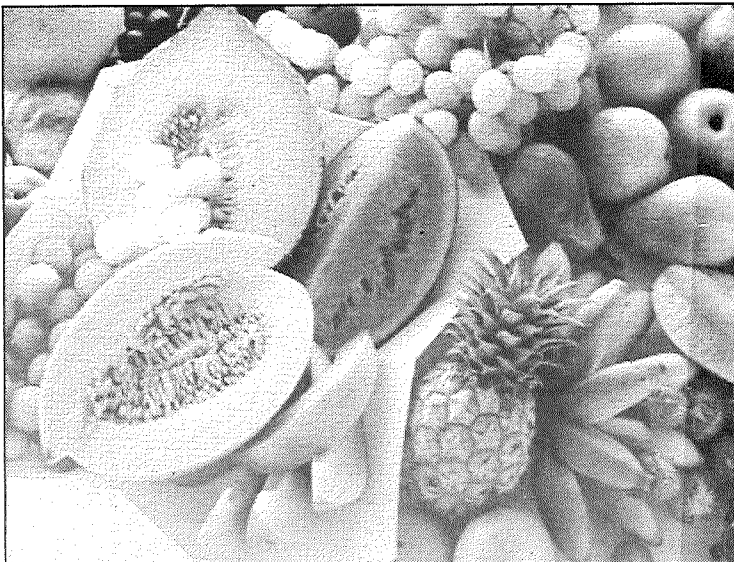
Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece

DER ZINĀT

Kā 10 minūtēs tikt vaļā no ķīmijas augļos un dārzeņos?

Vasara ir laiks, kad meži un dārzi ir pilni ar ogām, augļiem un dārzeņiem. Bet ko darīt, ja tas viss jāpērk veikalā, un uztraucaties, ka līdz ar veselīgajiem vitamīniem uzņemsiet arī ķīmiju, ar ko produkti apstrādāti? Atklāta pavisam ātra un ērta metode, kā tikt vaļā no ogās, augļos un dārzeņos esošās ķīmijas.

Izlietni, bļodu vai jebkuru citu trauku, kurā augļus mazgās, pielej ar ūdeni. Ūdenim pievieno tasi etiķa un maisa. Tad ūdenī ievieto augļus un ļauj tiem brīdī mērcēties. Ūdens kļūs netīrs, bet augļi – brīvi no lielas daļas ķīmijas. Ja nav iespēju ļaut augļiem mērcēties, protams, tos var vienkārši noskalot ar ūdeni.

Kā apstrādāt dārzeņus un augļus pirms lietošanas uzturā

Salīdzinājumā ar ekoloģiskajiem pārtikas produktiem, ierastie produkti bieži ir pakļauti pesticīdu un citu ķīmisku vielu ietekmei gan to augšanas laikā, gan pēc ražas novākšanas, gan pirms produktu transportēšanas uz ārvalstīm. Pesticīdi ir vieni no vistoksiskākajām ķīmiskajām vielām, kas pieejamas un to nogulsnes atrodas uz produktiem arī tajā brīdī, kad liec tos savā iepirkuma grozā pa taisno no lielveikala stenda. Kā tos pareizi mazgāt un padarīt lietojamus uzturā, lasi rakstā.

Environmental Working

Group (EWG) atklājuši 192 dažādu ķīmisku vielu klātbūtni augļos un dārzeņos, ko ikdienā iepērkam tuvejās lielveikalos. Izpētes rezultātā EWG sagatavojis sarakstu un šeit dilstošā secībā sakārtoti Top 10 dārzeņi un augļi, kuros ir visvairāk pesticīdu vielu: 1. Selerija. 2. Persiki. 3. Zemenes. 4. Āboli. 5. Mellenes. 6. Nektarīni. 7. Saldie pipari. 8. Spināti. 9. Ķirši. 10. Kāposti.

Savukārt šis saraksta apakšgala Top 10-nieks jeb starp vismazāk kaitīgajiem produktiem minēti sīpoli, avokādo, saldā kukurūza

(saldēta), ananass, mango, saldie zirņi (saldēti), sparģeļi, kivi, kabači un baklažāni.

Vienalga, kurā vietā šajā sarakstā ierindojas tavš miļākais dārzeņis vai auglis, visi produkti, kas nāk no lielveikala plaukta, ir rūpīgi jāmazgā pirms to lietošanas uzturā, tomēr arī mazgāšana pilnībā neatbrīvos produktus no ķīmiskajām vielām. Dažus augļus speciālisti iesaka atbrīvot no mizas. Tajā koncentrējas liela daļa šī jaunuma. Tomēr mazgāšana padara šos augļus un dārzeņus ievērojami veselīgākus.

Kā pareizi mazgāt augļus un dārzeņus

Liela daļa pesticīdu ir uz eļļas bāzes un, lai cik divaini tas neliktos, no šiem pesticīdiem var atbrīvoties, tikai pielietojot mazgāšanas līdzekļus uz ziepju bāzes. Vēlams lietot ekoloģiskus mazgāšanas līdzekļus.

1) Piepildi trauku ar verdošu vai viedēji karstu ūdeni. Ūdens temperatūra atkarīga no produkta – cietus produktus (piemēram, ābolus) vari mazgāt karstākā ūdenī nekā, piemēram, bumbie-

rus un ogas, kuriem miza ir traušlāka. Tomēr – jo karstāks ūdens, jo efektīvāk tas atbrīvos produktus no kaitīgajām vielām. Vienmēr pabeidz mazgāšanu ar noskalošanu aukstā ūdenī.

2) Traukam ar karsto ūdeni pievieno šķidru mazgāšanas līdzekli uz ziepju bāzes un samaisi līdz ūdens kļūst viegli ziepains. Iegremdē tajā produktus uz pāris minūtēm. Produktus ar plānāku un traušlāku mizu izturi tajā

mazāku laiku.

3) Pēc izturēšanas karstā ziepjūdenī notīri produktu. Produktus ar biežāku mizu var tīrīt ar dārzeņu birsti, traušlākus produktus apmazgā plaukstās. Ogām šo metodi visticamāk pielietot nevarēs – tāpēc noskalo tās tekošā ūdenī.

4) Mazgāt ieteicams arī banānus, jo, lai arī auglis slēpjas zem mizas, ko uzturā nelieto, tomēr pesticīdi nonāk uz tavām rokām un no tām, protams, mutē.